

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الرحمن
علیه صاب

www.ghaemiyeh.com
www.ghaemiyeh.org
www.ghaemiyeh.net
www.ghaemiyeh.ir

آموزش ترجمه و مفاهیم

طی سلطان ملک احمدی

جلد
اول

وزارت تعلیم، ہیرا سنگھ ایجوکیشنل سوسائٹی

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن

نویسنده:

علی بمان ملک احمدی

ناشر چاپی:

جامعه المصطفی (صلی الله علیه وآله) العالمیه

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۱۲	آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن جلد ۳
۱۲	مشخصات کتاب
۱۳	اشاره
۱۷	سخن ناشر
۱۹	مقدمه پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله
۲۳	فهرست
۲۶	۱- علم و معرفت
۲۶	اشاره
۲۷	تمرین
۲۷	یادآوری
۲۷	جدول کلمه ها
۲۸	تمرین
۲۸	پرسش ها
۳۲	تمرین
۳۳	انس با قرآن در خانه
۳۴	۲- تفکر در آیات
۳۴	اشاره
۳۵	تمرین
۳۵	جدول کلمه ها
۳۶	پرسش ها
۴۱	یادآوری
۴۱	انس با قرآن در خانه
۴۲	۳- تعقل و خردورزی

۴۲	اشاره
۴۳	تمرین
۴۳	جدول کلمه ها
۴۴	پرسش ها
۴۸	انس با قرآن در خانه
۴۹	۴-ایمان به اصول و مبانی اعتقادی
۴۹	اشاره
۵۰	تمرین
۵۰	جدول کلمه ها
۵۱	پرسش ها
۵۷	۵-آثار ایمان
۵۷	اشاره
۵۸	تمرین
۵۸	جدول کلمه ها
۵۹	پرسش ها
۶۴	یادآوری
۶۴	تمرین
۶۵	۶-وظایف فردی مؤمن
۶۵	اشاره
۶۶	جدول کلمه ها
۶۷	پرسش ها
۷۲	۷-وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت گرایی او
۷۲	اشاره
۷۳	تمرین
۷۳	جدول کلمه ها
۷۴	پرسش ها

- ۸- تغذیه سالم بدن ۸۰
- اشاره ۸۰
- جدول کلمه ها ۸۱
- تمرین ۸۲
- پرسش ها ۸۲
- ۹- عمل شایسته ۸۷
- اشاره ۸۷
- جدول کلمه ها ۸۸
- پرسش ها ۸۹
- ۱۰- عبودیت و بندگی خدا ۹۴
- اشاره ۹۴
- تمرین ۹۵
- جدول کلمه ها ۹۵
- پرسش ها ۹۶
- ۱۱- نماز و روزه ۱۰۱
- اشاره ۱۰۱
- تمرین ۱۰۲
- جدول کلمه ها ۱۰۲
- پرسش ها ۱۰۳
- یادآوری ۱۰۷
- ۱۲- خمس و زکات ۱۰۸
- اشاره ۱۰۸
- تمرین ۱۰۹
- جدول کلمه ها ۱۰۹
- پرسش ها ۱۱۰
- ۱۳- حج و جهاد ۱۱۵

۱۱۵ اشاره

۱۱۶ تمرین

۱۱۶ جدول کلمه ها

۱۱۷ پرسش

۱۲۲ ۱۴-ظلم ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او

۱۲۲ اشاره

۱۲۳ تمرین

۱۲۳ جدول کلمه ها

۱۲۴ پرسش ها

۱۲۹ ۱۵-هجرت و نقش سازنده آن

۱۲۹ اشاره

۱۳۰ تمرین

۱۳۰ جدول کلمه ها

۱۳۱ پرسش

۱۳۵ یادآوری

۱۳۶ ۱۶-جهاد و اجر جهادگران

۱۳۶ اشاره

۱۳۷ تمرین

۱۳۷ جدول کلمه ها

۱۳۸ پرسش ها

۱۴۳ ۱۷-امر به معروف و نهی از منکر

۱۴۳ اشاره

۱۴۴ تمرین

۱۴۴ جدول کلمه ها

۱۴۵ پرسش ها

۱۴۹ یادآوری

۱۵۰ ۱۸-مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش

۱۵۰ اشاره

۱۵۱ تمرین

۱۵۱ جدول کلمه ها

۱۵۲ پرسش ها

۱۵۶ یادآوری

۱۵۸ ۱۹-بی مهري خداوند نسبت به برخی از بندگانش

۱۵۸ اشاره

۱۵۹ تمرین

۱۵۹ جدول کلمه ها

۱۶۰ پرسش ها

۱۶۵ ۲۰-انفاق در راه خدا

۱۶۵ اشاره

۱۶۶ تمرین

۱۶۶ جدول کلمه ها

۱۶۷ پرسش ها

۱۷۲ ۲۱-احسان

۱۷۲ اشاره

۱۷۳ تمرین

۱۷۳ جدول کلمه ها

۱۷۴ پرسش ها

۱۷۸ ۲۲-نیکوکاران و جایگاه آنان

۱۷۸ اشاره

۱۷۹ تمرین

۱۷۹ جدول کلمه ها

۱۸۰ پرسش ها

- ۱۸۵ ----- ۲۳-دعاء
- ۱۸۵ ----- اشاره
- ۱۸۶ ----- تمرین
- ۱۸۶ ----- جدول کلمه ها
- ۱۸۷ ----- پرسش ها
- ۱۹۲ ----- ۲۴-یاد خدا
- ۱۹۲ ----- اشاره
- ۱۹۳ ----- تمرین
- ۱۹۳ ----- جدول کلمه ها
- ۱۹۴ ----- پرسش ها
- ۱۹۹ ----- ۲۵-توبه
- ۱۹۹ ----- اشاره
- ۲۰۰ ----- تمرین
- ۲۰۰ ----- جدول کلمه ها
- ۲۰۱ ----- پرسش ها
- ۲۰۵ ----- ۲۶-استغفار
- ۲۰۵ ----- اشاره
- ۲۰۶ ----- تمرین
- ۲۰۶ ----- جدول کلمه ها
- ۲۰۷ ----- پرسش ها
- ۲۱۲ ----- ۲۷-شکر و شاکرین
- ۲۱۲ ----- اشاره
- ۲۱۳ ----- تمرین
- ۲۱۳ ----- جدول کلمه ها
- ۲۱۴ ----- پرسش
- ۲۲۰ ----- ۲۸-صبر و صابرين

- ۲۲۰ اشاره
- ۲۲۱ تمرین
- ۲۲۱ جدول کلمه ها
- ۲۲۲ پرسش ها
- ۲۲۶ ۲۹-صفات پسندیده در مؤمنان راستین
- ۲۲۶ اشاره
- ۲۲۷ تمرین
- ۲۲۷ جدول کلمه ها
- ۲۲۹ پرسش ها
- ۲۳۴ ۳۰-برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان
- ۲۳۴ اشاره
- ۲۳۵ تمرین
- ۲۳۵ جدول کلمه ها
- ۲۳۶ پرسش ها
- ۲۴۰ درباره مرکز

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن جلد ۳

مشخصات کتاب

آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن. جلد ۳

سرشناسه: ملک احمدی، علی بمان، ۱۳۳۱ -

عنوان و نام پدیدآور: آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن / علی بمان ملک احمدی.

مشخصات نشر: قم: مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۳۹۲.

مشخصات ظاهری: ۶ ج.: جدول.

فروست: پژوهشگاه بین المللی المصطفی؛ ۱۱۰.

شابک: دوره: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۱-۷؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۱: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۵-۶؛ ۵۵۰۰۰ ریال: ج. ۲: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-

۴۱۶-۳؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۳: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۷-۰؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۴: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۸-۷؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۵:

۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۱۹-۴؛ ۶۰۰۰۰ ریال: ج. ۶: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹۵-۴۲۰-۰

وضعیت فهرست نویسی: فاپا

یادداشت: ج. ۲- ۶ (چاپ اول: ۱۳۹۲).

یادداشت: ج. ۱- ۵ (چاپ دوم: ۱۳۹۳) (فیا).

موضوع: قرآن -- راهنمای آموزشی

موضوع: قرآن -- پرسش ها و پاسخ ها

موضوع: قرآن -- ترجمه -- راهنمای آموزشی

شناسه افزوده: جامعه المصطفی (ص) العالمیه. مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

رده بندی کنگره: ۲/۶۵/BP۶۵/۸۲۷۳۵م/۱۳۹۲

رده بندی دیویی: ۲۹۷/۱۰۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۳۵۴۲۷۲

ص: ۱

اشاره

آموزش ترجمه و مفاهيم قرآن

علی بمان ملک احمدی

ص: ۳

تحولات اجتماعی و مقتضیات نوپدید دانش ها و پدید آمدن دانش های نو، نیازهایی را به وجود آورده که پاسخ گویی به آن ایجاد رشته های تحصیلی جدید و تربیت چهره های متخصص را ضروری می نماید. ازاین رو کتاب های آموزشی نیز باید با توجه به این دگرگونی ها تألیف شود.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه های فرهنگی و ارتباطی اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه مندان به این مباحث، با اندیشه های بلند و ارزش های متعالی آشنا شوند و این مهم با ایجاد رشته های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دامنه آموزش و تربیت سازمان یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می شود و گاه در نگارش بحث های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می رسد.

از طرفی بالندگی مراکز آموزشی در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن ها و شیوه های آموزشی و به روز کردن آنها نیز این انسجام و پویایی و در نتیجه نشاط علمی مراکز آموزشی را در پی دارد.

در این بستر، حوزه های علوم دینی به برکت انقلاب شکوهمند اسلامی، سالیانی است که در اندیشه اصلاح ساختار آموزشی و بازنگری متون درسی اند.

«جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه» به عنوان بخشی از این مجموعه که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

«مرکز بین المللی ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله» با قدردانی و سپاس از فاضل ارجمند جناب آقای علی بمان ملک احمدی مؤلف کتاب آموزش ترجمه و مفاهیم قرآن و تمام عزیزانی که در تولید این اثر همیاری و همفکری داشته اند، آن را به جویندگان فرهنگ و اندیشه ناب اسلامی تقدیم می کند.

مرکز بین المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله

ص: ۶

مقدمه پژوهشگاه بین‌المللی المصطفی صلی الله علیه و آله

حقیقت مداری اصیل‌ترین و زیباترین راز هستی و حقیقت طلبی ماندگارترین و برترین گرایش آدمی است.

داستان پر رمز و راز حقیقت‌جویی بشر، سرشار از هنرنمایی مؤمنان، مجاهدان و عالمانی است که با تمسک و پای بندگی به حقیقت بی‌منتها، در مصاف بین حق و باطل، سربلندی و شرافت ذاتی حق را نمایان ساخته‌اند و در این میان، چه درخشندگی چشم‌نوازی در اسلام عزیز است که علم را به ذات خود، شرافتمند و فخیم دانسته و از باب تا محراب، کائنات را سراسر علم و عالم و معلوم می‌نمایاند و در مکتب آن، جز اولوالعلم و راسخان در مسیر طلب دانش، کسی را توان دست‌یابی به گنجینه‌های حکمت نیست.

علم برخاسته از وجدان پاک و عقل سلیم، در پرتو انوار آسمانی وحی، هم به فرد کمال‌انسانی، عظمت روحی و رشد معنوی می‌بخشد و فکر، اندیشه و خیال او را به پرواز درمی‌آورد، و هم جامعه را سمت و سوی سعادت‌مندان بخشیده و آن را به جامعه‌ای متمدن و پیشرو متحول می‌کند. بی‌توجهی یا کوتاه‌فکری است اگر فرد و جامعه‌ای به دنبال عزت، استقلال، هویت، امنیت، سعادت و سربلندی

مادی و معنوی باشد، اما آن را در صراطی غیر از حقیقت طلبی، علم اندوزی و حکمت مداری الهی طلب نمایند.

انقلاب سراسر نور اسلامی ایران که داعیه جهانی سازی کلمه الله و برپایی تمدن جهانی اسلام را داشته و فروپاشی و افول تمدن های پوشالی غرب و شرق را به نظاره نشسته است، با اندیشه فقهاتی در اداره حکومت و نظریه مترقی «ولایت فقیه»، طرازی از مسئولیت ها و مأموریت های حوزه های علمیه و روحانیت را عرضه نمود که امید و نشاط را نه تنها در شیعیان و مسلمانان، بلکه در دل تمامی آزادی خواهان و حق طلبان سراسر جهان زنده ساخت.

در این راستا، رهبر فرزانه انقلاب (مدظله) با عزمی مصمم و با تمامی توان، همچون پیر و مراد خود خمینی کبیر رحمه الله، در صحنه حاضر شده و با تأکید بر اهمیت و فوریت این حرکت فراگیر و بی وقفه، همه توانمندی ها و اراده ها را جهت تحقق جنبش نرم افزاری و نهضت تولید علم و تحول در علوم انسانی و نیز یافتن راه های میان بر و دانش افزا راهبری و رصد می کنند.

جامعه المصطفی صلی الله علیه و آله العالمیه، نمادی درخشان از این رسالت جهانی و همت بین المللی انقلاب اسلامی است که بار مسئولیت تربیت مجتهدان، عالمان، محققان، متخصصان، مدرسان، مبلغان، مترجمان، مربیان و مدیران پارسا، متعهد و زمان شناس را بر دوش داشته و با تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی و قرآنی و گسترش مبانی و معارف اسلامی، به نشر و ترویج اسلام ناب محمدی صلی الله علیه و آله و معارف بلند و تابناک مکتب اهل بیت علیهم السلام جامه تحقق می پوشاند.

پژوهشگاه بین المللی المصطفی صلی الله علیه و آله نیز که مهم ترین و گسترده ترین مجموعه پژوهشی المصطفی صلی الله علیه و آله است، بومی سازی و بازتولید اندیشه دینی معاصر، متناسب

با نیازها و اقتضائات عرصه بین الملل، تبیین، تولید و تعمیق اندیشه دینی، گشودن افق های جدید فکری و معرفتی در دنیای معاصر، پاسخ گویی به مسائل و شبهات فکری و معرفتی مخاطبان و تأمین و تدوین متون و منابع درسی و کمک درسی، به ویژه با رویکرد اسلامی سازی علوم و پشتیبانی علمی از فعالیت های سازمانی المصطفی صلی الله علیه و آله را از جمله مأموریت ها و تکالیف خود می داند.

اثر علمی پیش روی نیز که به همت مولف محترم جناب آقای علی بمان ملک احمدی به عنوان کتاب کمک آموزشی برای رشته معارف اسلامی تهیه و تدوین شده است، درچارچوب همین اهداف و برنامه های پژوهشگاه و مبتنی بر نیازسنجی های صورت گرفته، تدوین و برای استفاده خوانندگان محترم تقدیم شده است.

در پایان لازم است ضمن ارج نهادن به تلاش های خالصانه مولف محترم، از کلیه دست اندرکاران محترم آماده سازی و انتشار این اثر ارزشمند، به ویژه همکاران محترم مرکز بین المللی نشر و ترجمه المصطفی صلی الله علیه و آله و همه عزیزانی که به نحوی در تدوین و انتشار آن نقش داشته اند، قدردانی و تشکر نماییم و از خداوند متعال برای ایشان و همه خادمان عرصه تبلیغ و نشر مفاهیم و معارف دینی، آرزوی بهروزی، موفقیت و سعادت نماییم.

پژوهشگاه بین المللی

المصطفی صلی الله علیه و آله

۱. علم و معرفت ۱۰
۲. تفکر در آیات ۱۰
۳. تعقل و خردورزی ۱۰
۴. ایمان به اصول و مبانی اعتقادی ۱۰
۵. آثار ایمان ۱۰
۶. وظایف فردی مؤمن ۱۰
۷. وظایف اجتماعی مؤمن و عدالت‌گرایی او ۱۰
۸. تغذیه سالم بدن ۱۰
۹. عمل شایسته ۱۰
۱۰. عبودیت و بندگی خدا ۱۰
۱۱. نماز و روزه ۱۰
۱۲. خمس و زکات ۱۰
۱۳. حج و جهاد ۱۰
۱۴. ظلم‌ستیزی و کارزار در راه خدا و حاکمیت او ۱۰
۱۵. هجرت و نقش سازنده آن ۱۰
۱۶. جهاد و اجر جهادگران ۱۰
۱۷. امر به معروف و نهی از منکر ۱۰
۱۸. مهرورزی خداوند نسبت به خواص از بندگانش ۱۰
۱۹. بی‌مهری خداوند نسبت به برخی از بندگانش ۱۰

۲۰. انفاق در راه خدا ۱۰

ص: ۱۱

۲۱. احسان ۱۰

۲۲. نیکوکاران و جایگاه آنان ۱۰

۲۳. دعاء ۱۰

۲۴. یاد خدا ۱۰

۲۵. توبه ۱۰

۲۶. استغفار ۱۰

۲۷. شکر و شاکرین ۱۰

۲۸. صبر و صابرين ۱۰

۲۹. صفات پسندیده در مؤمنان راستین ۱۰

۳۰. برخی از صفات نکوهیده و ناپسند مؤمنان ۱۰

ص: ۱۲

١. يَزِفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ . (١)
٢. نَزَفَعُ دَرَجَاتٍ مَنْ نَشَاءُ وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ . (٢)
٣. ... إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ . (٣)
٤. أَفَمَنْ يَعْلَمُ أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ كَمَنْ هُوَ أَعْمَىٰ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُو الْأَلْبَابِ . (٤)
٥. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِّنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ . (٥)
٦. وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا . (٦)
٧. وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًىٰ وَلَا كِتَابٍ مُّبِينٍ . (٧)
٨. فَوَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا آتَيْنَاهُ رَحْمَةً مِنْ عِنْدِنَا وَعَلَّمْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا عِلْمًا . (٨)

ص: ١٣

- ١- (١) . مجادلته: آيه ١١ .
- ٢- (٢) . يوسف: آيه ٧٦ .
- ٣- (٣) . فاطر: آيه ٢٨ .
- ٤- (٤) . رعد: آيه ١٩ .
- ٥- (٥) . روم: آيه ٧ .
- ٦- (٦) . اسراء: آيه ٣٦ .
- ٧- (٧) . لقمان: آيه ٢٠ .
- ٨- (٨) . كهف: آيه ٦٥ .

تمرین

آیات درس را یکبار با دقت بخوانید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را قبلاً خوانده اید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود بپرسید.

یادآوری

أَئِمَّا - أُنَّ ما: این که (که) آن چه

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بالا می برد	يَرْفَعُ	۱	داده شدند	اَوْثُوا	۱
بالا می بریم	نَرْفَعُ	۲	صاحب - دارا	ذِي	۲
بخوایم - می خواهیم	نِشَاءُ	۳	فقط	إِنَّمَا	۳
برتر - بالا	فَوْقُ	۴	همیشه پیروز - شکست ناپذیر	عَزِيزٌ	۴
می ترسد	يَخْشَى	۵	نابینا	أَعْمَى	۵
بیرونی نکن	لَا تَقْفُ	۶	متوجه می شود	يَتَذَكَّرُ	۶
دل	فَوَادُ	۷	صاحبان خرد - خردمندان	اَوْلُو الْأَلْبَابِ	۷
مورد بازخواست قرار گرفته	مَسْئُولٌ	۸	بی خبران	غَافِلُونَ	۸
جدل می کند - بحث و گفت و گو می کند	يُجَادِلُ	۹	نیست	لَيْسَ	۹

ص: ۱۴

تمرین

معنای کلمات جدول را با مرور و پرسش مکرر از یکدیگر خوب به خاطر بسپارید.

پرسش‌ها

پرسش‌های زیر را به کمک هم گروه خود در کلاس پاسخ دهید.

۱. معنای صحیح را علامت بزنید:

۱. فَوَادٌ، فَوْقٌ، مَنِيرٌ

الف) (دل، بالا، روشن‌گر ب) قلب، موفق، نورانی

۲. عَلَّمْنَا، نَشَاءُ، نَرْفَعُ

الف) (تعلیم می‌دهیم، می‌خواهیم، بالا می‌بریم

ب) (تعلیم دادیم، می‌خواهیم، بالا می‌بریم

۳. يَرْفَعُ، يَجَادِلُ، يَخْشَى

الف) (بالا می‌برد، جدال می‌کند، می‌ترسد

ب) (بالا برد، جدل کرد، ترسید

۴. لَا تَقْفُ، مَسْئُولٌ

الف) (پیروی نکرد، سؤال شده

ب) (پیروی نکن، سؤال شده

۵. أَعْمَى، أُنْمَا

الف) (نابینا، فقط ب) نابینا، قطعاً

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ

الف) و خداوند به آن چه می دانید داناست

ب) و خداوند به آن چه عمل می کنید آگاه است

ص: ۱۵

۲. وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ

الف) و بالا و برتر هر صاحب علمی، دانایی است

ب) برتر هر آگاهی آگاه تری است

۳. يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ

الف) می ترسد از خداوند بندگان عالم

ب) می ترسند از خداوند دانشمندان از بندگانش

۴. أَنَّمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ

الف) که آن چه نازل شد از سوی پروردگار

ب) فقط نازل کرد از پروردگارت

۵. كَمَنْ هُوَ أَعْمَى

الف) کسی که او کور است

ب) مانند کسی است که او کور است؟

۶. وَ هُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ

الف) آنها از قیامت خود بی خبرانند

ب) آنها از آخرشان بی خبرند

۷. مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ

الف) نیست برای تو علمی به آن

ب) آن چه را که نیست برای تو نیست به آن علمی

۸. كُلُّ أُولَئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئَلٌ

الف) از هر کدامشان بازخواست می شود

ب) همه آنان از آن بازخواست می شوند

ص: ۱۶

۹. مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ

الف) کسی که جدال و گفت و گو می کند درباره خداوند

ب) هرکس جدال کند با خداوند

۱۰. وَجَدَا عَبْدًا مِنْ عِبَادِنَا

الف) می یابند بنده ای از بندگان را

ب) یافتند بنده ای از بندگانمان را

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ .

فقط... از... بندگانش... قطعاً... آمرزنده.

۲. يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ .

... ظاهری... زندگی... را و... از... خود....

۳. يَرْفَعُ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ .

... خداوند... ایمان آوردند... شما و... داده شوند... مراتبی و... به... انجام می دهید.

۴. وَمَنْ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَابٍ مُنِيرٍ .

و از... کسی است که... درباره... بدون... و نه... و نه... روشنگر.

۴. با مشورت و کمک هم گروه خود آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

تمرین

با استفاده از آیات متن درس بگویید لازمه این که بتوانیم و مجاز باشیم درباره

خداوند و وجود و صفات او بحث و گفت و گو کنیم چیست و گفتار ما باید مستند به چه باشد.

انس با قرآن در خانه

به منظور تثبیت آن چه فراگرفته اید و انتقال معارف قرآن به کانون خانواده، سعی کنید آن چه از این درس فرا گرفته اید به اعضای خانواده خود منتقل سازید.

ص: ۱۸

١. كَذَلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (١)
٢. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (٢)
٣. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ . (٣)
٤. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَ قُعُودًا وَ عَلَى جُنُوبِهِمْ وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ . (٤)
٥. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (٥)
٦. وَ أَوْحَى رُبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... * ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (٦)
٧. وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً

ص: ١٩

١- (١) . يونس: آيه ٢٤.

٢- (٢) . حشر: آيه ٢١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٩١.

٤- (٤) . نحل: آيه ١١.

٥- (٥) . نحل: آيه ٤٤.

٦- (٦) . نحل: آيه ٦٨ و ٦٩.

وَرَحْمَهُ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ . (۱)

۸. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالبَصِيرُ أَمْ لَا تَتَفَكَّرُونَ . (۲)

۹. أَمْ لَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ ... (۳)

۱۰. ... ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقِصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ . (۴)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید و چنان چه معنای برخی را فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

۸	القِصَصَ	داستان		
۹	كَذَّبُوا	تکذیب کردند	۸	مَوَدَّة
۱۰	أَقْصَصَ	حکایت کن	۹	لَمْ يَتَفَكَّرُوا
				دوستی
				نیندیشید

ص: ۲۰

۱- (۱). روم: آیه ۲۱.

۲- (۲). انعام: آیه ۵۰.

۳- (۳). روم: آیه ۸.

۴- (۴). اعراف: آیه ۱۷۶.

زنبور عسل	نَحَلْ	۷	زیتون	زَيْتُون	۷
آرامش گیرید	تَكْنُوا	۸	قرآت	الدَّكْر	۸
دوستی	مَوَدَّة	۹	داستان	القِصَص	۹
نیندیشید	لَمْ يَتَفَكَّرُوا	۱۰	تکذیب کردند	گَذَبُوا	۱۰
حکایت کن	أَقْصَصْ	۱۱			

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نحل، أوحى، يَنْبُتُ

الف) زنبور عسل، وحی کرد، رویاند

ب) زنبور عسل، وحی کرد، می رویاند

۲. مَوَدَّة، تُبَيِّنُ، تَسْكُنُوا

الف) دوستی، روشن سازی، آرامش گیرید

ب) مهربانی، روشن سازد، آرامش گیرند

۳. نَزَلَ، نَضْرِبُ، نَفْصِلُ

الف) نازل شده، می زنیم، شرح می دهیم

ب) نازل کرد، زدیم، بیان کردیم

۴. أَقْصَصَ، قِصَصَ، زَرَعَ

الف) حکایت کرد، داستان‌ها، زراعت

ب) حکایت کن، داستان، زراعت

۵. لم يَتَفَكَّرُوا، جنوب

الف) نمی اندیشید، پهلو ب) نیندیشیدند، پهلوها

ص: ۲۱

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تَفْصِلُ الْآيَاتِ

الف) بیان کردیم نشانه ها را ب) توضیح می دهیم آیات را

۲. تِلْكَ الْأَمْثَالُ

الف) این حکایت را ب) آن مثل ها را

۳. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ

الف) کسانی که یاد کردند خدا را

ب) کسانی که یاد می کنند خدا را

۴. يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ

الف) می رویاند برای شما به وسیله آن زراعت را

ب) رویاند برای شما زراعت را

۵. وَ أَنْزَلْنَا إِلَيْكَ الذِّكْرَ

الف) فرو فرستادیم به سوی تو قرآن را

ب) فرود آمد به سوی تو قرآن

۶. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ

الف) وحی کردم به پروردگارم زنبور عسل را

ب) وحی کرد پروردگارت به زنبور عسل

۷. وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً

الف) و قرار گرفت بینتان مهر و محبت

ب) و قرارداد بین شما دوستی و مهربانی را

۸. أَفَلَا تَتَفَكَّرُونَ

الف) پس آیا نمی اندیشید ب) آیا نمی اندیشند؟

ص: ۲۲

۹. ما خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ

الف) خلق نکرد خداوند آسمان ها را

ب) آن چه خلق کرد خدا در آسمان

۱۰. لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ

الف) به امید این که نیندیشید

ب) به امید این که آنان نیندیشند

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

و این (آن)... می زنیم... برای... به امید این که... بیندیشند.

۲. هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ ... يُنْبِتُ لَكُمْ بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ .

از... است که... از... آب را... شما... برای... به وسیله آن... و... را.

۳. وَ أَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى النَّحْلِ ... فِيهِ شِفَاءٌ لِلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ .

و... پروردگار... به سوی (به)... در آن... برای... قطعاً... آن... برای... که...

۴. قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ أَمْ لَا يَتَفَكَّرُونَ.

... آیا... نابینا و... آیا پس... و.

۵. ذَلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ .

آن... گروه... است که... آیات... پس... این داستان را... آنها...

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید و زیرنویسی کنید.

می دانیم که آیات الهی شامل دو گروه هستند:

الف) آیات تکوینی مشابه خلقت در آفرینش زمین و آسمان، شب و روز، انسان و اعضای بدن او و سایر پدیده های طبیعی که هریک نشانه ای از قدرت و عظمت خدا می باشند.

ب) آیات تشریحی یعنی آیین الهی، وحی، انبیاء و معجزات آنان حال ببینید هریک از آیات متن درس مربوط به کدام نوع از موارد فوق است.

انس با قرآن در خانه

به منظور ماندگار بودن و تثبیت آن چه در این درس فراگرفته اید و نیز انتقال معارف قرآن به کانون خانوادگی سعی نمایید ترجمه آیات متن درس را به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

١. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعُنُكُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا وَإِنَّ أَوْهَنَ الْيُوتِ لَبَيْتُ الْعُنُكُوتِ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ * ... وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَمَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ . (١)

٢. إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالاختلافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَالْفُلُوكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَضْرِيحِ الرِّيحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٢)

٣. وَ سَخَّرَ لَكُمْ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ . (٣)

٤. وَمَا أَوْتَيْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَمَتَاعِ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَزِينَتُهَا وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَى أَفَلَا تَعْقِلُونَ . (٤)

ص: ٢٥

١- (١) . عنكوت: آيه ٤١-٤٣.

٢- (٢) . بقره: آيه ١٦٤.

٣- (٣) . نحل: آيه ١٢.

٤- (٤) . قصص: آيه ٦٠.

۵. أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلا تَعْقِلُونَ . (۱)

۶. وَ مَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَ لَهْوٌ وَ لَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَ فَلا تَعْقِلُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمائید.

جدول کلمه ها

تصویر

۹	عَالِمُونَ (عَالِمِينَ)	جمع عالم: دانشمندان	۹	تَأْمُرُونَ	امر می کنید
۱۰	تَقْلُوكَ	کشتی	۱۰	تَنْسَوْنَ	فراموش می کنی
۱۱	دَابَّةٌ	جنبنده - موجود زنده	۱۱	تَتْلُونَ	تلاوت می کنید - می خوانید
۱۲	تَضْرِيفٌ	گردش - ورزش	۱۲	لَعِبٌ	بازیچه
۱۳	رِيحٌ	بادها	۱۳	هُوَ	سرگرمی
۱۴	لَوْ	اگر	۱۴	خَيْرٌ	بهتر - نیکوتر
۱۵	بِرٍ	نیکو و نیکوکاری	۱۵	أَنْفُسِكُمْ	خودتان
۱۶	تَتَّقُونَ	تقوا پیشه می کنند			

ص: ۲۶

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۴.

۲- (۲) . انعام: آیه ۳۲.

۲	اسْتَغْفِرُ	آمزش بخواه	۲	سِنَّةٌ	خواب سبک
۳	ایمان	باور - اعتقاد	۳	نَوْمٌ	خواب
۴	غفور، غفار	بسیار آمرزنده	۴	وَدُودٌ	دوستدار
۵	فِي أَنْفُسِكُمْ	در درونتان	۵	يُضَيِّعُ	ضایع می کند - از بین می برد
۶	حَيٌّ	زنده	۶	رَهْوفٌ	پرمهر
۷	قِيَوْمٌ	پایدار	۷	احْذَرُوهُ	بر حذر باشید - بترسید
۸	تُوبُوا	توبه کنید - بازگردید	۸	حَلِيمٌ	بردبار
۹	اعْلَمُوا	بدانید	۹	قُلْتُ	گفتم
۱۰	يَعْلَمُ	می داند			

پرسش ها

۱. پاشخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَهو، لَعَب، نجوم

الف) بازیچه، سر گرمی، ستاره ب) سر گرمی، بازیچه، ستارگان

۲. سحاب، ابقی، ریح

الف) ابر، باقی تر، بادها ب) ابر، باقی، باد

۳. تَنسُون، تَأْمُرُون، يتلون

الف) فراموش کنید، امر می کنید، می خوانید

ب) فراموش می کنید، امر می کنند، می خوانند

۴. اوتیتم، مسخرات، لَو

الف) دادید، رام، اگر ب) داده شدید، رام شدگان، اگر

۵. بَثَّ، تصریف، دَابَّه

الف) پراکنده کرد، گردش، جنبنده

ب) پراکنده شد، گرداند، جنبندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ

الف) بگیرید از غیر خدا ب) گرفتند غیر از خدا را

۲. إِنَّ أَوْهَنَ الْبُيُوتِ

الف) قطعاً سست ترین خانه ها ب) قطعاً سست شد خانه

۳. مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ

الف) نمی اندیشند آن را مگر دانشمندان

ب) نمی اندیشید مگر دانشمندان

۴. الْفُلُوكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ

الف) کشتی کسی که روان است در دریا

ب) کشتی که حرکت می کند در دریا

۵. فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا

الف) پس زنده کرد به وسیله آن زمین را پس از مرگش

ب) پس زنده شد زمین بعد از مرگش

۶. وَ بَثَّ فِيهَا مِنْ كُلِّ دَابَّهٍ

الف) و پراکنده شد در آن همه جنبندگان

ب) و پراکنده کرد در آن از هر جنبنده ای

ص: ۲۸

۷. وَ النَّجُومُ مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ

الف) و ستارگان رام شده به فرمان اویند

ب) و ستاره تسخیر شده به فرمانش

۸. وَ مَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ وَ أَبْقَى

الف) و نیست از نزد خدا بهتر و باقی تر

ب) و آن چه نزد خداست بهتر و باقی تر است

۹. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ

الف) آیا امر می کنید مردم را به نیکی

ب) آیا امر می کنند مردم شما را به نیکی

۱۰. وَ لِلذَّارِ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و قطعاً سرای آخرت بهتر است

ب) و برای خانه آخرت نیکی کنید

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. مَثَلُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِنْ دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ كَمَثَلِ الْعَنْكَبُوتِ اتَّخَذَتْ بَيْتًا .

حکایت ... گرفتند... غیر... سرپرستانی... عنکبوت است... خانه ای را.

۲. وَ تِلْكَ الْأَمْثَالُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ وَ مَا يَعْقِلُهَا إِلَّا الْعَالِمُونَ .

و... حکایاتی است که... آنها را... و... آنها را... دانشمندان.

۳. ... وَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا... .

و آن چه... خداوند... و از... پس... به وسیله... زمین را... مرگ...

۴. وَ سَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ .

و... برای... شب و... و خورشید... را و... رام شدگان... او.

۵. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلا تَعْقِلُونَ .

آیا... مردم را به... و... خودتان درحالی که... می خوانید... پس آیا....

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. به نظر شما سستی بنیاد رهبری، پیشوایان کفر و شرک از چه جهات با سست ترین خانه ها که خانه عنکبوت است مقایسه شده است؟

انس با قرآن در خانه

به منظور ورزیدگی بیشتر در ترجمه آیات قرآن و نیز انتقال معارف قرآنی به کانون خانواده سعی کنید آن چه در این جا فراگرفته اید به اعضای خانواده خود آموزش دهید.

ص: ۳۰

١. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ وَالْأَشْيَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَالنَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ . (١)

٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)

٣. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (٣)

٤. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ . (٤)

٥. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ... (٥)

٦. ... أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا

ص: ٣١

١- (١) . آل عمران: آيه ٨٤ (شبيهه آن بقره: آيه ١٣٦).

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . نحل: آيه ٢٢.

٤- (٤) . نحل: آيه ١٠٤.

٥- (٥) . توبه: آيه ٢٩.

خِزْيُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَ يَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی را که معنای آنها را قبلاً خواننده و می دانید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود سؤال نمایید.

جدول کلمه ها

تصویر

۸	قاتلوا	کارزار کنید - بجنگید	۸	حَرَمَ	حرام کرد
۹	تَكْفُرُونَ	کافر می شوید	۹	لَا يَدِينُونَ	دین دار نمی شوند
۱۰	تُؤْمِنُونَ	ایمان می آورید	۱۰	يُفَعَلُ	انجام دهد
۱۱	خِزْيُ	خواری	۱۱	يُرَدُّونَ	باز گردانده می شود
۱۲	أَشَدُّ	شدیدترین			

ص: ۳۲

۱- (۱) . بقره: آیه ۸۵.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
بیم ده - بترسان	أَنْذِرْ	۱	بیاید	يَأْتِي	۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اسباط، أبرار، أَشَدُّ

الف) نوادگان، نیکان، سخت

ب) نوادگان، نیکوکاران، شدیدترین

۲. اوتی، تَوَفَّ، حَرَّمَ

الف) داده شد، بمیران، حرام کرد

ب) داد، سرد، حرام شد

۳. يَفْعَلُ، مُسْتَكْبِرُونَ

الف) انجام می دهد، تکبر و رزان

ب) انجام داد، تکبر و رزان

۴. لَا تُفَرِّقُ، يَرُدُونَ

الف) فرق نمی گذارند، باز می گردند

ب) فرق نمی گذاریم، باز گردانده می شوند

۵. لَا يَحْرَمُونَ، لَا يَدِينُونَ

الف) حرام نمی دانند، قرض نمی دهد

ب) حرام نمی دانند، دین دار نمی شوند

ص: ۳۳

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلْ آمَنَّا بِاللَّهِ وَ مَا أُنزِلَ عَلَيْنَا

الف) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل کرد بر ما

ب) بگو ایمان آوردیم به خدا و آن چه نازل شد بر ما

۲. لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ

الف) فرق نمی گذاریم بین هیچ یک از آنها

ب) فرقی نیست پس هیچ یک از آنها

۳. مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ

الف) ندا دهنده ای که ندا می دهد برای ایمان آوردن

ب) ندایی را که نداده برای ایمان

۴. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

الف) و می داند ما را همراه با نیکان

ب) و بمیران ما را همراه با نیکوکاران

۵. فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ

الف) پس کسانی که ایمان نمی آورند به آخرت

ب) و کسانی که ایمان نیاوردند به قیامت

۶. إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ

الف) قطعاً کسانی که ایمان نیاوردند به آیات الهی

ب) قطعاً کسانی که ایمان نمی آورند به آیات الهی

۷. وَ لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

الف) و حرام نمی شمارند آن چه را که حرام کرد خداوند

ب) و حرام نداشتند آن چه را که حرام دانست خداوند

ص: ۳۴

۸. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

(الف) متمدین نیستند به دین حق

(ب) نشناختند دین خدا را

۹. فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ

(الف) پس آن چه پاداش کسی است که انجام داد آن را

(ب) پس نیست کیفر کسی که انجام دهد آن را

۱۰. يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ

(الف) بازگردانده می شوند به سوی شدیدترین عذاب

(ب) باز می گرداند به سوی عذاب سختی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ مِنْ رَبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِنْهُمْ .

و آن چه... به موسی و... از جانب... فرق نمی گذاریم... هیچ یک...

۲. رَبَّنَا فَاعْفُرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ .

پرودگار ما... برای... ما را او... از ما... ما را و... ما را با...

۳. إِنَّ الدِّينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ .

قطعاً... ایمان آوردند به... خداوند... آنها را... و برای... عذابی... است.

۴. ... وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ ...

و... به دین حق (خدا)... کسانی که... کتاب (اهل کتاب).

۵. ... فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا... .

... نیست... کسی که... آن را... خواری... زندگی...

۴. با مشورت هم گروه خود آیات متن درس را ترجمه و زیر نویس نمایید.

۵. با استفاده از آیات متن درس، مهم ترین اصول اعتقادی اسلام را بشمارید.

ص: ۳۶

١. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ... (١)
٢. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ... (٢)
٣. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ... (٣)
٤. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَتَبَتُوا الَّذِينَ آمَنُوا... (٤)
٥. إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ. (٥)
٦. ... فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَ يُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَى لَا انْفِصَامَ لَهَا وَ اللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ. (٦)

ص: ٣٧

- ١- (١) . بقره: آيه ٢٥٧.
- ٢- (٢) . اعراف: آيه ٣٢.
- ٣- (٣) . اعراف: آيه ٩٦.
- ٤- (٤) . انفال: آيه ١٢.
- ٥- (٥) . حج: آيه ٨٣.
- ٦- (٦) . بقره: آيه ٢٥٦.

۷. ... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۱)

۸. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

۹. وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ... (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۹	عَلِيم	دانا		
۱۰	لَا يَحْزَنُونَ	اندوهگین نمی شوند	۹	إِسْتَمْسَكَ
۱۱	إِنْفِظَام	جدا شدن - پاره شدن	۱۰	عُرْوَةَ الْوُثْقَى

ص: ۳۸

۱- (۱) . بقره: آیه ۶۲.

۲- (۲) . مائده: آیه ۹.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۵.

کفر پیشه - ناسپاس	گفور	۸	شنوا	سَمِيع	۸
چنگ زده	اِسْتَمْسَكَ	۹	دانا	عَلِيم	۹
محکم ترین دستگیره	عروة الوُثْقَى	۱۰	اندوهگین نمی شوند	لا یحزَنون	۱۰
جدا شدن - پاره شدن	اِنْفِصَام	۱۱			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. قری، حَوَان، زینَه

الف) آبادی ها، بسیار خیانت پیشه، زینت

ب) روستا، خائن، زینت

۲. یدافع، یوحی، طبیات

الف) دفاع می کند، وحی می کند، پاکیزه ها

ب) دفاع می کند، وحی کرد، پاکیزه

۳. کفور، انفصام

الف) ناسپاس، جدا کردن ب) ناسپاس، جدا شدم

۴. عروه الوثقی، تَبْتُوا

الف) محکم ترین دستگیره، استوار کنید

ب) دستاویز محکم، ثابت شدند

۵. اِسْتَمْسَكَ، لا یحزَنون

الف) چنگ زند، غمگین نشد ب) چنگ زند، غمگین نمی شود

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

ص: ۳۹

۱. اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا

(الف) خدا دوست هر کس است که ایمان آورد

(ب) خداوند سرپرست کسانی است که ایمان آوردند

۲. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ

(الف) بگو چه کسی حرام کرد زینت خدا را

(ب) گفت کسی که حرام کرد زینت خدا را

۳. قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا

(الف) بگو آنها کسانی هستند که ایمان آوردند

(ب) بگو آن برای کسانی است که ایمان آوردند

۴. لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ

(الف) قطعاً می گشاییم بر آنها برکاتی

(ب) برای این که گشودیم برای آنها برکاتی

۵. إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَائِكَةِ

(الف) زمانی که وحی کرد پروردگار به فرشتگان

(ب) زمانی که وحی می کند پروردگارت به سوی فرشتگان

۶. لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ

(الف) دوست ندارد هر خیانت پیشه ناسپاس را

(ب) دوست ندارید تمامی خائنان کافر را

۷. فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ

(الف) پس هر کس کفر ورزد نسبت به طاغوت

ب) کسی که کفر ورزید نسبت به طاغوت

ص: ۴۰

۸. فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ

(الف) پس قطعاً آنها پاداشی نزد خدا دارند

(ب) پس برای آنها پاداششان نزد پروردگارشان است

۹. وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا

(الف) وعده داد خداوند به کسانی که ایمان آوردند

(ب) وعده خداست به کسانی که ایمان آوردند

۱۰. أَلَّا لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي

(الف) قطعاً برای شما باغ های بهشتی که جاری است

(ب) این که برای آنها بهشت هایی است که جاری است

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَ الطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ؟

... چه کسی... زینت... که... برای... و... از روزی.

۲. وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ .

و... این که... آبادی ها... و... قطعاً... بر... برکاتی....

۳. إِنَّ اللَّهَ يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ .

... خداوند... از... ایمان آوردند... خدا... هر انسان ناسپاس را.

۳. فَلَكُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ .

پس... آنها... شان... پروردگار است او... تر کسی... آنهاست و... آنها... می شوند.

۴. وَ بَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ .

و... بده کسانی را... و... اعمال شایسته را... برای... اشتهائی است که... از... آنها...

۴. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

یادآوری

حرف «ل» هرگاه بر سر ضمایر متصل (ه، ها، کُ، کم، هم، نا) بیاید همان معنای ل (برای، برای این که) می دهد و در غیر این صورت معنای تأکید (قطعاً، حتماً) را خواهد داد:

لَفَتَحْنَا: قطعاً گشودی یا قطعاً می گشاییم.

لَهُمْ: برای آنها لَكُمْ: ... لها:...

تمرین

۱. آثار و برکاتی در اثر ایمان راستین برای مؤمن در دنیا و آخرت حاصل می شود و در آیات متن درس آمده است، بشمارید.

۲. کدام یک از این آثار برای مؤمن می شناسید که در متن درس نیامده است؟

ص: ۴۲

١. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ . (٢)
٣. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٣)
٤. كَبِيرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِنِّي آتِيكُمْ فَاعْبُدُونِ . (٧)

- ١- (١) . بقره: آيه ٤٥.
- ٢- (٢) . مائده: آيه ١٠٥.
- ٣- (٣) . صف: آيه ٢.
- ٤- (٤) . صف: آيه ٣.
- ٥- (٥) . مائده: آيه ١١.
- ٦- (٦) . مائده: آيه ٨٧.
- ٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ .

(۱)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
کمک بگیرد	اَسْتَعِينُوا	۱	بزرگ سخت	كَبِيرَةٌ	۱
خد ترسان	خَائِعِينَ	۲	گمراه شد	ضَلَّ	۲
زبان نمی رساند	لَا يَضُرُّ	۳	چرا	لِمَ	۳
هدایت یافتم	اهْتَدَيْتُمْ	۴	انجام نمی دهید	لَا تَفْعَلُونَ	۴
خشم	مَغْتَمٌ	۵	بزرگ است - بسیار است	كَبِيرٌ	۵
پس باید توکل کند	فَلْيَتَوَكَّلْ	۶	وسیع	وَاسِعٌ - وَابِعَةٌ	۶
حرام نکنید - حرام نشمارید	لَا تُحْرِمُوا	۷	مرا	إِيَّايَ	۷
حلال کرد	أَحْلَلْ	۸	ف + اعبدوا + ن + (ی)	فَاعْبُدُون	۸
تجاوز نکنید	لَا تُعْتَدُوا	۹	اجابت کنید	اسْتَجِيبُوا	۹
تجاوزگران	مُعْتَدِينَ	۱۰	زنده می کند	يُحْيِي	۱۰
			خودتان	أَنْفُسَكُمْ	۱۱

* تمرین

۱. با مرور آیات متن درس، زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید، خط بکشید.

۲. معنای کلمات جدول را با مرور و پرسش از یکدیگر به خاطر بسپارید.

ص: ۴۴

۱- (۱) . انفال: آیه ۲۴.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مقت - خاشع - أحلّ

الف) خشم - خداترس - حلال کرد

ب) خشونت - خداترسان - حلال تر

۲. معتدین - لایفتر - لاتحرّموا

الف) تجاوزگران - زیان نمی رساند - حرام نشمارید

ب) تجاوزگران - بی ضرر - حرام نکن

۳. استعینوا - اهتدیتم

الف) کمک گرفتند - هدایت کردید

ب) کمک بگیرید - هدایت یافتید

۴. فلیتوکل - لاتعتدوا

الف) برای این که توکل کند - تجاوز نکردید

ب) پس باید توکل کنند - تجاوز نکنید

۵. فاعبدون - لاتفعلون

الف) پس بندگی کنید مرا - انجام نمی دهید

ب) پس بندگی کنید - انجام ندهید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ

الف) و قطعاً آن سخت است مگر بر خداترسان

ب) این که آن کار بزرگی است مگر بر خداترسان

ص: ۴۵

۲. كَبِيرٌ مَّقْتَاتًا عِنْدَ اللَّهِ

الف) بزرگ است (عامل) خشم نزد خداوند

ب) بزرگ ترین خشونت نزد خدا

۳. وَ عَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ

الف) و بر خدا توکل کنید ای مؤمنان

ب) و بر خدا پس توکل کنند مؤمنان

۴. اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ

الف) به یاد آوردند نعمت خدا بر شما را

ب) به یاد آورید نعمت خدا را بر شما

۵. لَا تُحَرِّمُوا مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) حرام نکنید آن چه را که حلال کرد خدا برای شما

ب) حرام نکردید آن چه را که حلال کرد برای شما

۶. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) ای بندگان کسانی که ایمان آوردند

ب) ای بندگان من که ایمان آوردید

۷. اسْتَجِيبُوا لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ

الف) اجابت کنید برای خدا و برای پیامبر

ب) اجابت کنید خدا و رسولش را

۸. أَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ

الف) قطعاً به سوی او جمع گردیده می شوید

ب) قطعاً او به سويش جمع مي کند

ص: ۴۶

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید.

۱. وَ اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ . (۱)

ای... ایمان آورید... شما باد... زیان نمی رساند... کسی که... زمانی که...

۲. كَبْرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ . (۲)

بسیار موجب... نزد... این که... آن چه را که...

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هُمْ قَوْمٌ... (۳)

... کسانی که... به یاد آورید... خدا را... شما و... خدا را پیشه سازید و... به یاد.

۴. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةً فَإِيَايَ فَاعْبُدُونِ . (۴)

ای... که... قطعاً... وسیع است... و بندگی کنید.

۵. ... وَ اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ الْمَرْءِ وَقَلْبِهِ وَأَنَّهُ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ . (۵)

و... این که... حائل و مانع می شود... انسان و... و قطعاً...

ص: ۴۷

۱- (۱) . بقره: آیه ۴۵.

۲- (۲) . صف: آیه ۳.

۳- (۳) . مائده: آیه ۱۱.

۴- (۴) . عنکبوت: آیه ۵۶.

۵- (۵) . عنکبوت: آیه ۵۶.

١. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (١)
٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِيَ اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ . (٢)
٣. الَّذِينَ آمَنُوا وَلَمْ يَلْبِسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ أُولَئِكَ لَهُمُ الْأَمْنُ وَ هُمْ مُهْتَدُونَ . (٣)
٤. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (٤)
٥. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰ أَلَّا تَعْدِلُوا اعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَ اتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ . (٥)
٦. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَاءَ لِلَّهِ وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ أَوِ الْوَالِدِينَ وَ الْأَقْرَبِينَ . (٦)

ص: ٤٨

١- (١) . حجرات: آيه ١٠.

٢- (٢) . مائده: آيه ٥٤.

٣- (٣) . انعام: آيه ٨٢.

٤- (٤) . آل عمران: آيه ٢٠٠.

٥- (٥) . مائده: آيه ٨.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٣٥.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ. (۱)

تمرین

یک مرتبه با دقت عبارات درس را مرور کنید و زیر کلمه هایی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید خط بکشید و اگر فراموش کرده اید از هم گروه خود پرسید.

جدول کلمه ها

تصویر

۱۰	بِيع	خرید و فروش - معامله
۱۱	إِنَّمَا	فقط - تنها - جز این نیست

ص: ۴۹

۱- (۱). بقره: آیه ۲۵۴.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَمُودٌ	قوم تمود	۱	أَذْنًا	پدید آورد
۲	أَخًا	برادر	۲	شَهِدَ	گواهی داد - گواهی می‌دهد
۳	قَسَطَ	عدل - داد	۳	عِلْمٍ	دانش
۴	إِتَّبِعْ	پیروی کن	۴	قَاتِمٌ	به‌پا دارنده
۵	يَذُقُومٌ	ای قوم من	۵	أَوْحَى	وحی شد
۶	اعْبُدُوا	بندگی کنید	۶	أَعْرَضَ	روی بگردان
۷	مَا لَكُمْ	نیست برای شما	۷	أَسْمَاءٌ	جمع اسم - نام‌ها
۸	مِنْ إِلَهٍ	هیچ خدایی	۸	حُسْنَى	بهتر - بهترین
۹	أَوْلُوا	دارا - صاحب	۹	أَدْعُوهُ	بخوانید
۱۰	حَيٍّ	زنده	۱۰	مُخْلِصِينَ	خالص کنندگان

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سَوْفَ - وَالِدِينَ - حُلَّةً

الف) به زودی - پدر و مادر - دوستی

ب) به زودی - فرزندان - دوست

۲. إِصْبِرُوا - صَابِرُوا - أَذِلَّةً

الف) استقامت بورزید - یکدیگر را به صبر دعوت کنید - رام‌ها

ب) صبر کنید - صبر کردند - جمع ذلول

۳. أَعَزَّهُ - رَابَطُوا - سَوْفَ

الف) جمع عزیز (همیشه پیروز) - مرتبط شدند - به زودی

ب) همیشه پیروزها - مرزبانی کنید - به زودی

۴. يَرْتَدُّ - لَمْ يَلْبَسُوا

الف) باز گردد - نیامیختند ب) بازگشت - پوشیدند

۵. تَفْلِحُونَ - قوامین

الف) رستگار شدند - به پا دارند ب) رستگار شوید - قیام کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ

الف) مؤمنان فقط برادرانند ب) قطعاً افراد با ایمان برادرند

۲. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خداوند گروهی را

ب) به زودی می آید به سوی خدا آن گروه

۳. أَعَزَّهُ عَلَى الْكَافِرِينَ

الف) عزیز برای کافران ب) پیروزمند، تند بر کافران

۴. لَمْ يَلْبَسُوا إِيمَانَهُمْ بِظُلْمٍ

الف) نیامیزند ایمانشان را به ستم

ب) نیامیزید ایمانتان را به ستم

۵. صَابِرُوا وَرَابِطُوا

الف) یکدیگر را به صبر و ارتباط با هم توصیه کنید

ب) یکدیگر را به صبر دعوت کنید و میزبانی نمایید

۶. إِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى

الف) عدالت بورزید، آن به تقوا داشتن نزدیک تر است

ب) عدالت کردند، آن نزدیک به تقوا داشتن است

۷. إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ

الف) قطعاً خداوند با خبر به آن چه شما می دانید

ب) قطعاً خداوند آگاه است به آن چه عمل می کنید

ص: ۵۱

۸. كُونُوا قَوَّامِينَ بِالْقِسْطِ

الف) باشید به پا دارندگان عدل و انصاف

ب) بودند به پا دارنده عدل

۹. وَ لَوْ عَلَىٰ أَنْفُسِكُمْ

الف) و اگر برای خودشان

ب) و گرچه بر ضرر خودتان باشد

۱۰. لَا يَبِيعُ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ

الف) نه خرید و فروش در آن است و نه دوستی

ب) معامله نمی کند در آن و نه دوستی

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ .

فقط... برادران ارجمند پس... بین... تان و... خدا را... به امید این که... مورد رحمت قرار گیرید.

۲. يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى الْكَافِرِينَ .

... آنها را و... او را... نسبت به...،... بر...

۳. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَ صَابِرُوا وَ رَابِطُوا وَ اتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ .

ای... ایمان آورید... و... و... و... خدا را پیشه سازید... شما...

۴. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا قَوَّامِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ .. اِعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَى .

... کسانی که... باشید... برای... گواهان (بر رعایت)... آن... برای...

۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعَ فِيهِ وَلَا خُلَّةَ وَلَا شَفَاعَةَ .

ای... ایمان آورید... از آن چه... شما را... قبل... بیاید... نیست... در.

۴. آیات متن درس را کلمه به کلمه ترجمه نموده و زیرنویس نمایید.

۵. علاوه بر وظایفی که در متن درس آمده دو صفت اجتماعی دیگر را بشمارید.

ص: ۵۳

١. يا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلالًا طَيِّبًا وَ لَا تَتَّبِعُوا خُطواتِ الشَّيْطانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ . (١)
٢. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّباتِ ما رَزَقناكُمْ وَ اشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِياهُ تَعْبُدُونَ . (٢)
٣. يا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِيَّتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَ كُلُوا وَ اشْرَبُوا وَ لا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لا يُحِبُّ المُسْرِفينَ . (٣)
٤. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ . (٤)
٥. يا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّباتِ وَ اعْمَلُوا صالِحًا إِنِّي بما تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ . (٥)
٦. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لا تَأْكُلُوا أَمْوالَكُم بَيْنَكُم بِالْباطِلِ . (٦)

ص: ٥٤

١- (١) . بقره: آيه ١٦٨ .

٢- (٢) . بقره: آيه ١٧٢ .

٣- (٣) . اعراف: آيه ٣١ .

٤- (٤) . نحل: آيه ١١٤ .

٥- (٥) . مؤمنون: آيه ٥١ .

٦- (٦) . نساء: آيه ٢٩ .

۷. وَلَا تَأْكُلُوا مِمَّا لَمْ يُذْكَرِ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ وَإِنَّهُ لَفِسْقٌ . (۱)

۸. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلُونَ سَعِيرًا . (۲)

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	اتَّقُوا اللَّهَ	تقوای خدا را پیشه کنید	۱	جِئْتُ بِـ	آوردم
۲	أَطِيعُونِ	اطاعت کنید مرا		جِئْتُ	آمدم
۳	اعْبُدُوهُ	عبادت کنید - بندگی کنید	۲	تَدْعُونَ	می‌خوانید
۴	ذَلِكُمْ	آن	۳	مَا يَمْلِكُونَ	مالک نیستید
۵	دُونِ	غیر	۴	فِظْمِيرٍ	پوست هسته خرما
۶	قُلْ	بگو	۵	أَيُّ	چگونه
۷	أُ	آیا	۶	تُؤَفِّكُونَ	روی گردان می‌شوید
۸	أَنْزَلَ	نازل شد	۷	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید
۹	نَمَّ	سپس	۸	قَلِيلًا مَّا تَدَّكَّرُونَ	کم است آن چه پند می‌گیرید (چه کم پند می‌گیرید)
۱۰	مَرْجِعٍ	بازگشت	۹	إِتَّبِعُوا	پیروی کنید
			۱۰	أَبِي	بجویم - طلب کم

ص: ۵۵

۱- (۲) . أنعام: آیه ۱۲۱.

۲- (۳) . نساء: آیه ۱۰.

تمرین

متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کَلُوا - لَا تَأْكُلُوا - يَا كَلُونَ

الف) بخورید - نخورید - خوردند

ب) بخورید - نخورید - می‌خورند

۲. حلال - أموال - غسق

الف) حلال - ثروت‌ها - نافرمانی (ب) حلال - ثروت - تبه‌کاری

۳. خُطوات - مسرفین - یتامی

الف) گام‌ها - اسراف‌کنندگان - یتیمان

ب) وسوسه‌ها - زیاده‌روی - جمع‌یتیم

۴. اشربوا - لَا تُسْرِفُوا

الف) آشامیدند - اسراف نکنید (ب) بیاشامید - اسراف نکنید

۵. لَمْ يَذْكُرُوا - بطون

الف) یاد نکرد - باطن‌ها (ب) یاد نشد - شکم‌ها

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. كَلُّوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ

الف) بخورید از آن چه در زمین است

ب) بخورید آن چه را که روی زمین است

٢. وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

ص: ٥٦

الف) پیروی نکنید گام های شیطان را

ب) و پیروی نکردند گام های شیطانی را

۳. كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ

الف) بخورید از پاکیزه ترین روزی هایتان

ب) بخورید از پاکیزه های آن چه روزی دادیم شما را

۴. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید و به همراه داشته باشید زینت خود را در هر مسجدی

ب) بگير زینت ها را در مساجد

۵. إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

الف) قطعاً دوست ندارد اسراف کنندگان را

ب) قطعاً او دوست ندارد اسراف کنندگان را

۶. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ

الف) بخورید از روزی خداوند

ب) پس بخورید از آن چه روزی داد به شما خداوند

۷. إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ

الف) قطعاً من به آن چه انجام می دهید دانا هستم

ب) قطعاً به آن چه عمل می کنند آگاه هستم

۸. لَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَكُم بَيْنَكُم بِالْبَاطِلِ

الف) نخورید ثروت هایتان را بین خود به باطل و نادرست

ب) نخورید ثروت یکدیگر را از روی نادرستی

۹. لَمْ يُذَكِّرْ اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ

الف) یاد نکرد نام خدا را بر آن ب) یاد نشد نام خدا بر آن

ص: ۵۷

۱۰. يَا كُلُّونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا

(الف) می خورند در شکم های خود آتش را

(ب) می خورند در شکم خود آتش

۳. ترجمه عبارات زیر را کامل کنید:

۱. يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا...

... ای... بخورید... آن چه... زمین است... پاکیزه.

۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ .

... کسانی که... از... آن چه... شما را و... برای...

۳. ... وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ .

... و... و... قطعاً... دوست ندارد... را.

۴. يَا أَيُّهَا الرُّسُلُ كُلُوا مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَاعْمَلُوا صَالِحًا إِنِّي بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ .

... ای... بخورید... و... عمل شایسته... من به... انجام می دهید... هستم.

۵. إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي بُطُونِهِمْ نَارًا وَ سَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا .

... کسانی که... ثروت های... از روی ستم... می خورند... شکم ها... آتش.

۴. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیرنویس نمایید.

۵. احکام و وظایفی که در آیات درس آمده است، کدام یک وظیفه فردی و کدام یک وظیفه اجتماعی است؟

١. وَ لِكُلِّ دَرَجَاتٍ مِّمَّا عَمِلُوا وَ مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا يَعْمَلُونَ . (١)
٢. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا . (٢)
٣. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (٣)
٤. أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ . (٤)
٥. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ . (٥)
٦. وَ مَا يَشْتَوِي الْأَعْمَى وَ الْبَصِيرُ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَ لَا الْمُسِيءُ قَلِيلًا مَا تَتَذَكَّرُونَ . (٦)

ص: ٥٩

- ١- (١) . انعام: آيه ١٣٢.
- ٢- (٢) . كهف: آيه ٣٠.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٢٧٧.
- ٤- (٤) . ص: آيه ٢٨.
- ٥- (٥) . يونس: آيه ٩.
- ٦- (٦) . غافر: آيه ٥٨.

۷. أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ . (۱)

۸. وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۲)

جدول کلمه ها

تصویر

۳	قُلُوبٌ	دل ها	۳	هَدَيْتَ	هدایت کردی
۴	آمَنَّا	ایمان آوردیم	۴	هَبْ	ببخش
۵	اغْفِرْهُ	بیامرز	۵	وَهَابُ	بسیار بخشنده
			۶	سَمِعْنَا	شنیدیم
۶	سَيِّئَاتٍ	بدی ها - زشتی ها	۷	مُنَادِي	ندا دهنده - دعوت کننده
۷	مَا خَلَقْتَ	نیافریدی	۸	يُنَادِي	ندا می دهد - دعوت می کند
۸	بَاطِلٌ	بیهوده - بی هدف	۹	ذُنُوبَ	گناهان
۹	سُبْحَانَكَ	منزه هستی - پاک هستی	۱۰	كَفَّرَ	بپوشان

ص: ۶۰

۱- (۱) . جاثیه: آیه ۲۱.

۲- (۲) . عنكبوت: آیه ۷.

مرگ	مَمَات	۱۰		تَتَذَكَّرُونَ	۱۰
قضاوت می کنند	يَحْكُمُونَ	۱۱	چه بد است	سَاءَ	۱۱

پرسی ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَحْيَا - مَمَات - قَلِيل

الف) زندگی - مرگ - کم ب) زندگان - مردگان - کم

۲. فُجَار - مُسَى - اتوا

الف) گنه کاران - بدکار - دادند ب) گنه کار - بدکاران - دادند

۳. يَعْمَلُونَ - يَحْكُمُونَ

الف) انجام دادند - قضاوت کردند ب) انجام می دهند - قضاوت می کنند

۴. اجترحووا - لا نُضِيع

الف) مرتکب شدند - از بین نبردیم

ب) مرتکب شدند - از بین نمی بریم

۵. كانوا يعملون - ساء

الف) انجام می دادید - بد است ب) انجام می دادند - چه بد است

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ

الف) نیست پروردگار تو بی خبر ب) نیست خداوند بی خبر

۲. أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا

الف) پاداش هر کسی که بهتر عمل کرد

ب) پاداش کسی که نیکو داشت عمل را

ص: ۶۱

۳. أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوُا الزَّكَاةَ

(الف) به پاداشتند نماز را و پرداختند زکات را

(ب) به پاداشت نماز را و پرداخت زکات را

۴. لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ

(الف) نه می ترسند و نه غمگین می شوند

(ب) نه ترسی است بر آنها و نه آنها غمگین می شوند

۵. أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ

(الف) آیا قرار می دهیم پرهیزکاران را مانند گنهکاران

(ب) آیا قرار داد پرهیزکاران مانند گنه کاران

۶. يَهْدِيهِمْ رَبُّهُمْ بِإِيمَانِهِمْ

(الف) قرار داد آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

(ب) هدایت می کند آنها را پروردگارشان به سبب ایمانشان

۷. وَ مَا يَشْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَ الْبَصِيرُ

(الف) مساوی نیستند نابینایان و اهل بصیرت

(ب) و مساوی نیست نابینا و بینا

۸. سَوَاءٌ مَحْيَاهُمْ وَ مَمَاتُهُمْ

(الف) مساوی است زندگی آنها و مرگ آنها

(ب) مساوی است زندگان آنها و مردگان آنها

۹. الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ

(الف) کسانی که مرتکب شدند بدی ها را

ب) کسانی که انجام می دهند عمل بد را

ص: ۶۲

۱۰. لَنَكْفُرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ

الف) حتماً می پوشانند از آنها بدی هایشان را

ب) قطعاً می پوشانیم از آنها بدی هایشان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نموده و زیر نویسی کنید.

۴. سه عمل شایسته از اعمال فردی انسان را که مربوط به خود اوست. و نیز سه عمل شایسته از اعمال اجتماعی انسان را نام ببرید.

ص: ۶۳

١. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ . (١)
٢. قُلْ إِنِّي أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ مُخْلِصًا لَهُ الدِّينَ * وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ أَوَّلَ الْمُسْلِمِينَ . (٢)
٣. أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَا بَنِي آدَمَ أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ * وَ أَنْ اعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ . (٣)
٤. وَ قَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَ بِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا . (٤)
٥. وَ لَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ . (٥)
٦. قَالَ يَا قَوْمِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ * أَنْ اعْبُدُوا اللَّهَ وَ اتَّقُوهُ وَ أَطِيعُوا . (٦)
٧. يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ . (٧)

ص: ٦٤

١- (١) . ذاريات: آيه ٥٦.

٢- (٢) . زمر: آيه ١١ و ١٢.

٣- (٣) . يس: آيه ٦٠ و ٦١.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٢٣.

٥- (٥) . نحل: آيه ٣٦.

٦- (٦) . نوح: آيه ٢ و ٣.

٧- (٧) . عنكبوت: آيه ٥٦.

۸. اِنِّى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (۱)

۹. رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ مَا بَيْنَهُمَا فَاعْبُدْهُ وَ اصْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ . (۲)

۱۰. ذَلِكُمْ اللّٰهُ رَبُّكُمْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ فَاعْبُدُوْهُ وَ هُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ وَكِيْلٌ . (۳)

تمرین

آیات درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۷	لَا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فَاعْبُدُونِ	پس بندگی کنید مرا
۸	أَطِيعُونَ	اطاعت کنید مرا	۸	أَصْطَبِرْ	استقامت کن
۹	وَكِيْلٌ	نگهبان - کارساز	۹	عِبَادِهِ	بندگی
			۱۰	ذِكْرٍ	یاد

ص: ۶۵

۱- (۱) . طه: آیه ۱۴ .

۲- (۲) . مریم: آیه ۶۵ .

۳- (۳) . انعام: آیه ۱۰۲ .

۷	لا تَعْبُدُوا	بندگی نکنید	۷	فاعبدون	پس بندگی کنید مرا
۸	اطيعون	اطاعت کنید مرا	۸	اصطبر	استقامت کن
۹	وکیل	نکهبان، کارساز	۹	عباده	بندگی
۱۰	جِنَّ وَ اِنْسٍ	جن و انسان	۱۰	ذکر	یاد

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قضی - وکیل - عباده

الف) حکم کرد - کارساز - بندگان ب) مقزّر داشت - کارساز - بندگی

۲. اصطبر - لم أعهد

الف) صبر کن - پیمان نبستم ب) استقامت کن - پیمان نبست

۳. ما خلقتُ - مُخْلِصاً

الف) نیافریدم - خالص شده ب) نمی آفرینم - خالص شده

۴. واسعه - فاعبدون

الف) وسعت دهنده - پس بندگی کنید

ب) گسترده - پس بندگی کنید مرا

۵. أكونَ - امرتُ

الف) باشم - فرمان دادم ب) باشم - مأمور شدم

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ مَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا

الف) خلق نکردیم جن و انس را مگر

ب) خلق نکردم جن و انس را مگر

۲. وَ أُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ

الف) و مأمور شدم برای این که باشم

ب) و مأمور که باشم

۳. أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ

الف) قطعاً عبادت نکنند شیطان را

ب) این که عبادت نکنید شیطان را

۴. إِلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ

الف) این که بندگی نکنید مگر او را

ب) این که بندگی نکنید مگر مرا

۵. بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا

الف) برانگيختم در هر امتی پیامبری را

ب) فرستادیم برای همه امت ها پیامبری را

۶. وَ اتَّقَوْهُ وَ أَطِيعُونَ

الف) و تقوا پیشه گیرید و اطاعت کنید

ب) و تقوای او را پیشه گیرید و اطاعت کنید مرا

۷. فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ

الف) پس او را بندگی کنید ب) پس فقط مرا بندگی کنید

۸. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) و به پا بدارید نماز را برای یاد من

ب) و به پا بدار نماز را برای یاد من

ص: ۶۷

۹. وَ اضْطَبِرْ لِعِبَادَتِهِ

الف) و استقامت بورز برای بندگی اش

ب) و صبر پیشه گیر در بندگی خدا

۱۰. خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ ۖ فَاعْبُدُوهُ

الف) آفریننده همه چیز است پس بندگی کنید او را

ب) خالق هر چیزی است پس بندگی کن او را

۳. متن درس را ترجمه کنید و زیرنویسی نمایید.

۴. با استفاده از آیات متن درس به پرسش های زیر پاسخ دهید:

۱. هدف از خلقت در آفرینش انسان چیست؟

۲. این بندگی آیا عارفانه است یا جاهلانه؟

۳. توصیه به احسان به و الدین بعد از بندگی خداوند از چه حکایت می کند؟

۴. کدام آیه قرآن در صورت ضرورت، ما را دعوت به هجرت می کند؟

۵. کدام آیه از رهبری سیاسی انبیاء حکایت می کند؟

ص: ۶۸

١. اِنِّى اَنَا اللّٰهُ لَا اِلٰهَ اِلَّا اَنَا فَاعْبُدْنِىْ وَ اَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِى . (١)
٢. اِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهٰى عَنِ الْفَحْشَاۗءِ وَ الْمُنْكَرِ وَ لَذِكْرِ اللّٰهِ اَكْبَرُ وَ اللّٰهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُوْنَ . (٢)
٣. وَ اَقِيْمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ ارْكَعُوْا مَعَ الرَّاكِعِيْنَ . (٣)
٤. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اسْتَعِيْنُوْا بِالصَّبْرِ وَ الصَّلَاةِ اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِيْنَ . (٤)
٥. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا اِذَا نُوْدِيَ لِلصَّلَاةِ مِنْ يَوْمِ الْجُمُعَةِ فَاسْعَوْا اِلَى ذِكْرِ اللّٰهِ . (٥)
٦. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صَلَاتِهِمْ خٰشِعُوْنَ * ... وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوةِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (٦)
٧. يَا اَيُّهَا الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ . (٧)

ص: ٦٩

- ١- (١) . طه: آيه ١٤ .
- ٢- (٢) . عنكبوت: آيه ٤٥ .
- ٣- (٣) . بقره: آيه ٤٣ .
- ٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٣ .
- ٥- (٥) . جمعه: آيه ٩ .
- ٦- (٦) . مؤمنون: آيه ٩ .
- ٧- (٧) . بقره: آيه ١٨٣ .

۸. إِنَّ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ وَالْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْقَانِتِينَ وَالْقَانِتَاتِ وَالصَّادِقِينَ وَالصَّادِقَاتِ وَالصَّابِرِينَ وَالصَّابِرَاتِ وَالْخَاشِعِينَ وَالْخَاشِعَاتِ وَالْمُتَصِدِّقِينَ وَالْمُتَصِدِّقَاتِ وَالصَّائِمِينَ وَالصَّائِمَاتِ وَالْحَافِظِينَ فُرُوجَهُمْ وَالْحَافِظَاتِ وَالذَّاكِرِينَ اللَّهَ كَثِيرًا وَالذَّاكِرَاتِ أَعَدَّ اللَّهُ لَهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا. (۱)

تمرین

هفت آیه اول متن درس را مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

نوشته شد - واجب شد	كُتِبَ	۹	خداترسان	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	۹
روزه	صِيَام	۱۰	جمع صلوة: نمازها	صَلَوَات	۱۰
همچنان که	كَمَا	۱۱	تقوا پیشه کنید	تَتَّقُونَ	۱۱
			به امید این که	لَعَلَّ	۱۲

ص: ۷۰

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
داخل شدند - وارد شدند	دَخَلُوا	۱	زمانی که	لَمَّا	۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. صابرين - راکعين - خاشعين

الف) صبرکنندگان - رکوع کنندگان - خدا ترسان

ب) صبرکننده - رکوع کننده - خدا ترس

۲. صيام - كُتِبَ - كَمَا

الف) روزه - واجب شد - هم چنان که

ب) روزه - نوشت - آن دو

۳. ارکعوا - اسعوا

الف) رکوع کردند - سعی کردند ب) رکوع کنید - بشتابید

۴. تَنهَى - أَفْلَحَ

الف) بازداشت - رستگار شد ب) باز می دارد - رستگار شد

۵. نُودَى - يُحَافِظُونَ

الف) اذان گفته شد - مراقبت می کنند

ب) ندا داد - حفظ کردند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَقِمِ الصَّلَاةَ لِذِكْرِي

الف) به پا بدار نماز را برای یاد من ب) به پاداشت نماز را برای یاد من

ص: ۷۱

۲. لَذِكُرِ اللّٰهَ الْاَكْبَرُ

الف) یاد خدا بزرگ است ب) قطعاً یاد خدا بزرگ تر است.

۳. اِرْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ

الف) رکوع کردند با رکوع کنندگان ب) رکوع کنید با رکوع کنندگان

۴. اِنَّ اللّٰهَ مَعَ الصّٰبِرِينَ

الف) قطعاً خدا با صبرکنندگان ب) این که خدا با صبرکنندگان است

۵. فَاسْعَوْا اِلَى ذِكْرِ اللّٰهِ

الف) پس بشتابید به سوی یاد خدا (نماز)

ب) بشتابید برای انجام نماز

۶. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ

الف) رستگار گشت افراد با ایمان ب) قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان

۷. لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

الف) به امید این که تقوا پیشه کنید ب) به امید این که تقوا پیشه کنید

۸. وَ الصّٰبِرِينَ وَ الصّٰبِرَاتِ

الف) مردان و زنان تسلیم شونده ب) مردان صبرکننده و زنان صبرکننده

۹. الصّٰئِمِينَ وَ الصّٰئِمَاتِ

الف) مردان روزه دار و زنان روزه دار

ب) مردان و زنان روزه خوار

۱۰. الْخٰشِعِينَ وَ الْخٰشِعَاتِ

الف) مردان و زنان متواضع ب) مردان خداترس و زنان خداترس

۳. آیات متن درس را با دقت کلمه به کلمه ترجمه نمایید.

ص: ۷۲

۴. مراتب ایمان، عبارت است از: اسلام اولیه، ایمان تعهد آور، تقوای الهی و یقین. حال با توجه به ابتدای آیه ۳۵ سوره احزاب، معنای قانت مترادف با کدام صفت مؤمنین است؟

یادآوری

۱. در زبان قرآن (عربی) اسامی سه حرفی اسم فاعل که انجام دهنده کاری را می رساند بر وزن فاعل است، ملاحظه کنید:

قانت: فرمانبردار ذاکر: یادکننده

صادق: راست گو صائم: روزه دار

صابر: صبرکننده راکع: رکوع کننده

خاشع: خداترس عابد: عبادت کننده

حافظ: حفظ کننده، مراقب کاتب: نویسنده

۲. اسامی بیش از سه حرفی اسم فاعل آنها با م - شروع می شوند و حرف ماقبل آخر آن کسره دارد(-):

مُسلِم: اسلام آورنده مُعلِّم: آموزش دهنده

مُؤْمِن: ایمان آورنده مُستکبر: تکبر ورزنده

مُتصدِّق: صدقه دهنده مُناق: نفاق دارنده، نفاق کننده

مُحسِن: احسان کننده مُتفکر: اندیشه کننده (اندیشمند)

۳. جمع تمام این اسامی در مردان با «ون» و «ین» و در زنان با «ات» است.

۴. هرگاه فعل، قبل از فاعل بیاید از فاعل تبعیت می کند؛ یعنی اگر مفرد باشد جمع معنا می شود:

قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ: قطعاً رستگار گشتند افراد با ایمان.

١. وَ اعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَ لِلرَّسُولِ وَ لِذِي الْقُرْبَىٰ ... (١)
٢. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ... (٢)
٣. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ مَا تَقَدَّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (٣)
٤. فَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ اعْتَصِمُوا بِاللَّهِ هُوَ مَوْلَاكُمْ فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَ نِعْمَ النَّصِيرُ . (٤)
٥. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَ لَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللَّهِ وَ إِقَامِ الصَّلَاةِ وَ إِيْتَاءِ الزَّكَاةِ . (٥)
٦. وَ أَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَ آتُوا الزَّكَاةَ وَ أَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَ مَا تَقَدَّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ مِنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِنْدَ اللَّهِ . (٦)

ص: ٧٤

- ١- (١) . انفال: آيه ٤١.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٧١.
- ٣- (٣) . بقره: آيه ١١٠.
- ٤- (٤) . حج: آيه ٧٨.
- ٥- (٥) . نور: آيه ٣٧.
- ٦- (٦) . مزمل: آيه ٢٠.

۷. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ ۱ يُوقِنُونَ . (۱)

۸. بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ * تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ * هُدًى وَرَحْمَةً لِّلْمُحْسِنِينَ * الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ ۱ يُوقِنُونَ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۹	أَتُوا	بپردازید - بدهید	۹	أَقْرَضُوا	قرض بدهید - وام بدهید
۱۰	بَيْع	خرید و فروش - معامله	۱۰	قَرْضًا حَسَنًا	وامی نیکو
۱۱	إِقَام	به پا داشتن			
۱۲	آيَاء	پرداختن			

ص: ۷۵

۱- (۲) . نمل: آیه ۳.

۲- (۳) . لقمان: آیه ۱-۴.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
مادر	أُمُّ	۱	وحی کردیم	أَوْحَيْنَا	۱
بیفکن - قرار بده	أَقْدِ	۲	وحی شد	يُوحَى	۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. خُمْس - تجدوا - قرض

الف) پنج یک - می یابید - وام ب) پنج برابر - یافتید - وام

۲. اعتصموا - اقروضوا

الف) چنگ بزنید - وام دهید ب) گرویدند - وام دادند

۳. تُقَدِّمُوا - غَنِمْتُمْ

الف) پیش فرستند - به غنیمت گرفتند

ب) پیش فرستید - به غنیمت گرفتید

۴. ذی القربی - لا تُلهی

الف) نزدیکان - سرگرم نمی کند ب) خویشاوند - نمی رسد

۵. نِعَمَ - بَیْعَ - مُنْكَرَ

الف) چه خوب است - معامله - بد

ب) نعمت - خرید - بدی

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ

الف) پس این که برای خداست یک پنجم آن

ب) پس قطعاً برای خداست پنج برابر آن

ص: ۷۶

۲. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی دوست دار برخی دیگر هستند

ب) برخی از آنها دوستانداران برخی دیگر هستند

۳. وَيُطِيعُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ

الف) و اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) و اطاعت می کنند خدا و رسول را

۴. وَمَا تَقَدَّمُوا لَأَنْفُسِكُمْ

الف) و آن چه پیش فرستید برای خودتان

ب) و آن چه پیش فرستادند برای خود

۵. فَنِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ

الف) پس نعمت سرپرستی و نعمت یاری است

ب) پس چه خوب سرپرستی و چه خوب یآوری است

۶. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ

الف) مردی که مشغول نمی کند او را تجارت

ب) مردانی که سرگرم نمی کند آنها را تجارت

۷. وَأَقْرَضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا

الف) و قرض (وام) بدهید به خدا قرض (وام) خوبی

ب) و وام دادند به خدا و ام خوبی

۸. هُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ

الف) هدایت و بشارت است برای افراد با ایمان

ب) هدایت کرد و بشارت داد مؤمنان را

ص: ۷۷

۹. وَ هُمْ بِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ

الف) و آنها آخرتشان را باور داشتند

ب) و آنها نسبت به آخرت باور دارند

۱۰. تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ

الف) این آیات قرآن حکمت آمیز است

ب) این نشانه هایی از کتاب کاردان است

۳. آیات متن درس را ترجمه و زیرنویسی نمایید.

۴. آیا می دانید میزان زکات مال چه قدر است و از چه چیزهایی باید زکات داد؟

۵. گفته می شود قیامت تجسم اعمال ماست، یعنی اعمال و اعتقادات ماست که به صورت بهشت و یا جهنم ظهور می یابد،

حال می توانید بگویید کدام آیه از آیات متن درس به این امر صراحت دارد؟

ص: ۷۸

١. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَبِيْلًا . (١)
٢. وَ اِذْ اَنَّ مِنَ اللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ اِلَى النَّاسِ يَوْمَ الْحَجِّ الْاَكْبَرِ اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ . (٢)
٣. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنْ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ وَ لَمَّا يَعْلَمِ اللّٰهُ الَّذِيْنَ جَاهَدُوْا مِنْكُمْ وَ يَعْلَمِ الصّٰبِرِيْنَ . (٣)
٤. لٰكِنِ الرَّسُوْلُ وَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا مَعَهُ جَاهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ وَ اَوْلِيَّكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ وَ اَوْلِيَّكَ هُمُ الْمُفْلِحُوْنَ . (٤)
٥. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ اٰمَنُوْا بِاللّٰهِ وَ رَسُوْلِهِ ثُمَّ لَمْ يَزْتَابُوْا وَ جَاهَدُوْا بِاَمْوَالِهِمْ وَ اَنْفُسِهِمْ فِيْ سَبِيْلِ اللّٰهِ اَوْلِيَّكَ هُمُ الصّٰدِقُوْنَ . (٥)
٦. يَا اَيُّهَا النَّبِيُّ جَاهِدِ الْكُفْرَانَ وَ الْمُنٰفِقِيْنَ وَ اَعْلُظْ عَلَيْهِمْ وَ مٰوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَ بِئْسَ الْمَصِيْرُ . (٦)

ص: ٧٩

- ١- (١) . آل عمران: آيه ٩٧.
- ٢- (٢) . توبه: آيه ٣.
- ٣- (٤) . آل عمران: آيه ١٤٢.
- ٤- (٥) . توبه: آيه ٨٨.
- ٥- (٦) . حجرات: آيه ١٥.
- ٦- (٧) . توبه: آيه ٧٣ و تحريم: آيه ٩.

۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلَّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابِ أَلِيمٍ . (۱)

۸. تُوْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ . (۲)

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (۳)

تمرین

آیات متن درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۷	تَدْخُلُوا	داخل می شوید	۷	لَمَّا يَعْلَم	هنوز معلوم نداشته
۸	مَأْوَى	جایگاه	۸	جَاهِدُوا	جهاد کردند
۹	بِئْسَ الْمَصِيرُ	چه بد جایگاهی است	۹	لَمْ يَرْتَابُوا	شک نکردند
۱۰	هَلْ أَدُلُّ	آیا راهنمایی کنم			
۱۱	تُنَجِّي	نجات دهد	۱۰	صَادِقُونَ	راست گویان
۱۲	تُجَاهِدُونَ	جهاد می کنید - جهاد کنید	۱۱	كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ	می دانستید
۱۳	ابْتَعُوا	طلب کنید - بجوید	۱۲	جَاهِدُوا	جهاد کنید

ص: ۸۰

۱- (۱) . صف: آیه ۱۰.

۲- (۲) . صف: آیه ۱۱.

۳- (۳) . مائده: آیه ۳۵.

۲	إِذْ وَاذًا	زمانی که - هنگامی که - ناگاه	۲	أَنْسَتْ	احساس کردم - یافتم
۳	رَأَى	دید	۳	فُودِيَ	بانگ زده شد - ندا آمد
۴	رَأَوْا	دیدند	۴	أَخْلَع	بکن
۵	اعْبُدُوا - اعْبُدُوا	بندگی کن - بندگی کنید	۵	تَعَلَّيْ (تَعَلَّيْنِ)	دو کفش
۶	أَقِيم	به پادار	۶	وَادِ الْمُقَدَّسِ طُوًى	سرای مقدس طوی (کوه طور)
۷	أَقِيمُوا	به پادارید	۷	أَخْتَرْتُ	برگزیدم
۸	مَا تَلِكْ	چیست آن	۸	اسْتَمِع	بشنو - گوش فراده
۹	عَصَا	چوب دستی	۹	يَمِينِ	دست راست
			۱۰	مَا رَبِّ الْآخِرَى	نیازمندی های دیگر
			۱۱	أَلَقَ	بیفکن
			۱۲	أَلْقَى	افکند
			۱۳	حَيَّةٌ تَسْعَى	ماری که تلاش می کند

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بریء - اذان - حج

الف) بیزار - اعلام - قصد کردن

ب) بیزاری - اذان گفتن - زیارت کردن

۲. حسبتم - تدخلوا - صادقون

الف) گمان کردید - داخل می شوید - راستگویان

ب) گمان کردند - داخل می شوند - راستگویان

۳. جاهدوا - یجاهدون - جاهدوا

الف) جهاد کنید - جهاد می کنید - جهاد کردید

ب) جهاد کردند - جهاد می کنند - جهاد کنید

۴. استطاع - لم یرتابوا

الف) توانایی - شک نکنند ب) توانایی یافت - شک نکردند

۵. لَمَّا يَغْلَم - اغلظ

الف) هنوز ندانست - سخت بگیر ب) هنوز نمی داند - سخت تر

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ

الف) و بر خدا بر عهده مردم است قصد زیارت خانه خدا کردن

ب) و برای خداست بر مردم طواف خانه

۲. اَنَّ اللّٰهَ بَرِيءٌ مِّنَ الْمُشْرِكِيْنَ

الف) این که خدا بیزار است از مشرکین

ب) قطعاً خدا بیزار است از کافران

۳. اَمْ حَسِبْتُمْ اَنَّ تَدْخُلُوْا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت شوند

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت شوید

۴. اُولٰٓئِكَ لَهُمُ الْخَيْرَاتُ

الف) آنان برایشان خوبی هاست

ب) ایشان قطعاً دارای خیرات و خوبی ها هستند

۵. اِنَّمَا الْمُؤْمِنُوْنَ الَّذِيْنَ

الف) فقط مؤمنان (حقیقی) کسانی هستند که

ب) قطعاً افراد با ایمانی که...

۶. أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ

الف) آنانند که راست می گویند ب) آنان خود (مؤمنان) راستینند

ص: ۸۲

۷. جَاهِدِ الْكُفَّارَ وَ الْمُنَافِقِينَ

الف) جهاد کن با کفر پیشگان و منافقان

ب) جهاد کردند کافران با منافقان

۸. هَلْ أَدُلُّكُمْ عَلَىٰ تِجَارَةٍ

الف) آیا رسید به شما از تجارت (سودی)

ب) آیا راهنمایی کنم شما را بر تجارتی که...

۹. ذَلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ

الف) آن بهتر است برای شما اگر می دانستید

ب) آن کار شما بهتر است اگر عمل می کردید

۱۰. ابْتِغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ

الف) بجوئید به سوی او وسیله ای را

ب) طلب کردند به سوی آن وسایلی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه و زیر نویسی نمایید.

۴. کدام یک از آیات متن درس حکایت از امتحان الهی می نماید؟

۵. ایمان راستین مستلزم چهار شرط است آیا می توانید آنها را نام ببرید.

۶. لازمه نجات و رستن از عذاب الهی چیست؟

۷. در عبارت «وَ ابْتِغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ» منظور از این وسیله چیست؟

۸. رمز پیروزی حزب الله لبنان در نبرد با استکبار جهانی و صهیونیسم بین المللی و اسرائیل جنایتکار در جنگ یک ماهه ۲۰۰۶

چه بود؟

ص: ۸۳

۱. الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا. (۱)
۲. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًا كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ. (۲)
۳. وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنْ ائْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ. (۳)
۴. قَاتِلُوا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَلَا بِالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ... (۴)
۵. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ. (۵)
۶. وَقَاتِلُوا الْمُشْرِكِينَ كَافَّةً كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ. (۶)

۱- (۱) . نساء: آیه ۷۶.

۲- (۲) . صف: آیه ۴.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۹۳.

۴- (۴) . توبه: آیه ۲۹.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۲.

۶- (۶) . توبه: آیه ۳۶.

۷. وَ قَاتِلُوهُمْ حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَ يَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ . (۱)

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَ أَمْوَالَهُمْ بِأَنَّ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَيَقْتُلُونَ وَ يُقْتَلُونَ وَ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَ الْإِنْجِيلِ وَ الْقُرْآنِ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۸	أوتوا	داده شدند	۸	أيمان	پیمان - تعهد
۹	أئمة	پیشوایان	۹	يَنْتَهُونَ	دست بردارید - پایان دهند
۱۰	كافة	همگی را	۱۰	يَقْتُلُونَ	می کشند
۱۱	إشتری	می خرد	۱۱	يُقْتَلُونَ	کشته می شوند

ص: ۸۵

۱- (۱) . انفال: آیه ۳۹.

۲- (۲) . توبه: آیه ۱۱۱.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يَعْتَنَّا	برانگیختیم - فرستادیم	۱	مَلَأَ	در پایان - بزرگان
۲	اسْتَكْبَرُوا اسْتَكْبَرُوا	تکبر ورزید تکبر ورزیدند	۲	اَتُّوا بِ	بیاورید
			۳	سَحَرَةَ	جمع ساحر: سحرکنندگان
۳	أَلَقَ	بیفکن	۴	أَلْفُوا	بیفکنید
۴	كَانُوا يَعْمَلُونَ	انجام می‌دادند - می‌ساختند	۵	مَلُفُونَ	افکنندگان
۵	مُجْرِمِينَ	گناهکاران	۶	تَلَفُّوا	می‌بلعد
۶	لَمَّا	زمانی که - چون	۷	يَأْفِكُونَ	دروغ
			۸	وَقَعَ	می‌سازند
			۹	بَطَّلَ	ثابت شد
			۱۰	الَّتِي	باطل گشت - فروریخت
			۱۱	سَاجِدِينَ	افتاد - افتادند

پرسی‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. بنیان - ایمان - صفاً

الف) بنا - پیمان - صف به صف ب) ساختن - سوگند - هموار

۲. مرصوص - يُقاتلون

الف) پولادین - می‌جنگند ب) میسی - می‌کشند

۳. يُقتلون - يُقتلون

الف) می‌کشند - کشته می‌شوند ب) کشته می‌شوند - می‌کشند

۴. انتهوا - ينتهون

الف) پایان دادند - پایان دهند ب) پایان دهید - پایان دادند

۵. لا يُحرمون - لا یدینون

الف) حرام نمی‌دانند - دین دار نمی‌شوند

ب) حرام نکردند - دین دار نشدند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاعُونَ

الف) کارزار می کنند در راه طغیانگران

ب) می کشند در راه خدا طغیانگران را

ص: ۸۶

۲. كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی پولادینند

ب) زیرا آنان ساختاری آهنین دارند

۳. حَتَّى لَا تَكُونَ فِتْنَةً

الف) تا نباشی تو در آشوب ب) تا نباشد آشوبی

۴. لَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ

الف) حرام نمی شمارند آن چه را که حرام داشته خدا

ب) حرام نمی دانید آن چه را خدا حرام دانسته

۵. وَلَا يَدِينُونَ دِينَ الْحَقِّ

الف) متدین نیستند به آیین درست

ب) وام نمی گیرند برای دین خدا

۶. فَقَاتِلُوا أُمَّةَ الْكُفْرِ

الف) پس کشتند پیشوایان کفر را ب) پس کارزار کنید با پیشوایان کفر

۷. كَمَا يُقَاتِلُونَكُمْ كَافَّةً

الف) هم چنان که می جنگند با شما همگی

ب) هم چنان که می کشند شما همگی را

۸. وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ

الف) و باشد دین تمامی اش برای خدا

ب) و می باشد دین همه مردم برای خدا

۹. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّا جَاءْنَا بِالْحَقِّ

الف) با قطعیت آنها در بهشتند ب) به این که برای آنها بهشت باشد

ص: ۸۷

۱۰. وَعَدًا عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده ای است بر عهده او به درستی

ب) وعده حقی است بر عهده خدا

۳. آیات متن درس را با دقت و کلمه به کلمه ترجمه کنید.

۴. با توجه به این که در طول تاریخ جهاد و قتال بین حق و باطل و بین انبیاء و پیروانشان با ائمه کفر، مسئله رهبری جامعه بشری بوده است پاسخ دهی د «قتال فی سبیل الله» و نی ز «قتال فی سبیل الطاغوت» به چه معناست؟

ص: ۸۸

۱. وَ مَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَ سَيِّعَةً ۱ وَ مَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَ رَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ . (۱)

۲. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ الَّذِينَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ وَ اللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۲)

۳. إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولَئِكَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ لَمْ يُهَاجِرُوا مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ حَتَّى يُهَاجِرُوا . (۳)

۴. وَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَ رِزْقٌ كَرِيمٌ . (۴)

ص: ۸۹

۱- (۲) . نساء: آیه ۱۰۰ .

۲- (۳) . بقره: آیه ۲۱۸ .

۳- (۴) . انفال: آیه ۷۲ .

۴- (۵) . انفال: آیه ۷۴ .

۵. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا وَ جَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَ أَنْفُسِهِمْ أَكْبَرُ دَرَجَةً عِنْدَ اللَّهِ وَ أُولَئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ . (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که قبلاً معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشنا هستند، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های آشنا و تکراری			کلمه های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	لَمْ يُهَاجِرُوا	هجرت نکردند	۱	يُهَاجِر	مهاجرت کند (يُهَاجِرُ) مهاجرت می کند
۲	يَخْرُجُ	خارج می شود	۲	يَجِدُ	می یابد (يَجِدُ)
۳	بَيْتٍ	خانه	۳	مُرَاعَمَ	مکان امن - سرپناه - جایگاه
۴	جَاهِدُوا	جهاد کردند	۴	سَعَةً	با وسعت، فراخ
۵	عَمُورٍ	آمرزنده	۵	مُهَاجِرٍ	هجرت کننده
			۶	يُذْرِكُ	دریابد
۷			۷	وَقَعَ	واقع شد، قرار گرفت - قرار می گیرد
			۸	يَرْجُونَ	امیدوارند - امید می برند

ص: ۹۰

۱- (۱) . توبه: آیه ۲۰.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	قَالَ وَقَالَتْ	گفت	۱	يُبَشِّرُ	بشارت می‌دهد
۲	كَلِمَةٍ	مخلوق ویژه‌ای	۲	وَجِبَةٍ	آبرومند - ارزشمند
۳	مَسِيحٌ	لقب حضرت عیسی	۳	مُقَرَّبِينَ	نزدیک شدگان - نزدیکان
۴	عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ	عیسی پسر مریم	۴	يُكَلِّمُ	سخن می‌گوید
۵	مَهْدٍ	گهواره	۵	أَخْلُقُ	می‌آفرینم
۶	الصَّالِحِينَ	شایستگان	۶	هَيَاتَ	شکل - ساختار
۷	يُعَلِّمُ	آموزش می‌دهد	۷	طَوَّرَ	پرنده
۸	جُنَّتْ بِـ	آوردم	۸	أَنْفُخُ	می‌دمم
			۹	أَحِلَّ	حلال می‌کنم
			۱۰	حُرِّمَ	حرام شده

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مهاجر - سعه - رزق کریم

الف) هجرت کننده - و سعت - روزی ارزشمند

ب) هجرت کننده - کوشش - روزی بزرگوارانه

۲. مُرَاعِمٌ - يَجِدُ - وَقَعَ

الف) جایگاه - می‌یابد - قرار گرفت ب) سرپناه - یافت - واقع شد

۳. مُهَاجِرٌ - يُدْرِكُ

الف) هجرت کند - دریافت ب) مهاجرت کند - دریابد

۴. يَرْجُونَ - أَوْوَا

الف) امیدوارید - پناه داد ب) امیدوارند - پناه دادند

۵. نَصَرُوا - فَائِزُونَ

الف) یاری شدند - رستگار شدن ب) یاری کردند - رستگاران

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. مُرَاعِمًا كَثِيرًا وَ سَعَةً

الف) جایگاه بسیار وسیعی ب) پناهگاه بزرگ و وسیع

۲. فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ

ص: ۹۱

الف) پس قطعاً قرار می گیرد پاداشش بر خدا

ب) قطعاً پاداشی بر عهده خدا دارد

۳. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ

الف) و جهاد کنید در راه خدا ب) و جهاد کردند در راه خدا

۴. أُولَئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ اللَّهِ

الف) آنان امیدوار شدند به رحمت خدا

ب) آنان امیدوارند به رحمت الهی

۵. الَّذِينَ آوَوْا وَ نَصَرُوا

الف) کسانی که پناه دادند و یاری کردند

ب) کسانی که پناهنده شدند و یاری گردیدند

۶. مَا لَكُمْ مِنْ وَلَايَتِهِمْ مِنْ شَيْءٍ

الف) نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها چیزی

ب) آن چه برای شما دوستی آنها را فراهم می کند

۷. الَّذِينَ آمَنُوا وَ هَاجَرُوا

الف) و کسانی که ایمان آورده هجرت کنند

ب) و کسانی که ایمان آوردند و هجرت کردند

۸. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

ب) آنان خود ایمان می آورند به حقیقت

۹. وَ جَاهِدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ

الف) و جهاد کنند در راه خدا با مالشان

ب) و جهاد کردند در راه خدا با ثروت هایشان

ص: ۹۲

۱۰. أَوْلَيْكَ هُمْ الْفَائِزُونَ

الف) آنان خودشان رستگارانند ب) آنان قطعاً رستگارانند

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. آیا ممکن است این هجرت معنوی باشد؟ فرضاً از وضع نامطلوب حالش به وضع بهتر بعدی؟ چگونه؟

۵. آیا چنین مهاجری را که در راه خدا مرگش فرا می رسد می توان شهید خواند؟

۶. در صدر اسلام کدام مهاجرت را این گونه برای مسلمانان می شناسید؟

۷. از مهاجرین و انصار در صدر اسلام کدام را قرآن مؤمنان حقیقی می خواند؟

۸. شرط برخورداری از مراتب عالی و مقام قرب در نزد خدا چیست؟

یادآوری

۱. هرگاه مِّن (از) در جملات منفی بیاید معنای هیچ می دهد.

مانند: مَا لَكُمْ مِّنْ وَلَايْتِهِمْ مِّنْ شَيْءٍ؛

نیست برای شما هیچ دوستی و تعهدی نسبت به آنها هیچ چیز (چیزی).

۲. در جملات شرطی و استفهامی که نوعاً با ادوات شرط یا استفهام (مَنْ - إِنْ - لَوْ - أَمْ - هَلْ) شروع می شوند فعل ماضی را می توان مضارع معنا کرد.

ص: ۹۳

١. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَكِنْ لَا تَشْعُرُونَ . (١)

٢. وَلَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتًا بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ . (٢)

٣. بَعْضٌ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ . (٣)

٤. وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا لَيَرْزُقَنَّهُمُ اللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا وَإِنَّ اللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ . (٤)

٥. وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ . (٥)

٦. وَلَئِنْ مُتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ لَإِلَى اللَّهِ تُحْشَرُونَ . (٦)

٧. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى مِنَ الْمُؤْمِنِينَ أَنْفُسَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ بِأَنْ لَهُمُ الْجَنَّةَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ

ص: ٩٤

١- (١) . بقره: آيه ١٥٤ .

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٦٩ .

٣- (٣) . محمد: آيه ٤ .

٤- (٤) . حج: آيه ٥٨ .

٥- (٥) . آل عمران: آيه ١٥٧ .

٦- (٦) . آل عمران: آيه ١٥٨ .

فَيَقْتُلُونَ وَيُقْتَلُونَ وَعِدًّا عَلَيْهِ حَقًّا فِي التَّوْرَةِ وَالْإِنْجِيلِ وَالْقُرْآنِ وَمَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ مِنَ اللَّهِ فَاسْتَبْشِرُوا بِمَا كُنْتُمْ بِاللَّهِ بِآيَاتِهِ كَذِبُونَ (۱)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	بَعَثَ	برانگیخت	۱	عَبَّئْتُمْ	به رنج افنید - رنج بردید - به مشقت افتادید
۲	أَمَّيِّنَ	درس ناخواندها	۲	حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ	علاقه‌مند بر (هدایت) شما
۳	إِنْ كَانُوا	اگر چه بودند - هر چند بودند	۳	لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ	نمی‌دانستید
۴	عَزِيزٌ عَلَيْهِ	سخت است بر او	۴	أَشِدَّاءُ	سختگیران
۵	ضَلَالٍ مُّبِينٍ	گمراهی آشکار	۵	رُحَمَاءُ (جمع رحيم)	مهربانان
۶			۶	سِيمًا	علامت - نشانه
۷			۷	وُجُوهُ	جمع وجه: صورت‌ها
۸			۸	اسْتَجِيبُوا	اجابت کنید - پاسخ مثبت دهید
۹			۹	يُحْوَلُ	حائل می‌شود - مانع می‌شود

ص: ۹۵

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	يُحْيِي	زنده می‌کند	۱	إِهْتَدَى	هدایت یافت
۲	مَوْتَى	جمع میت: مردگان		يَهْتَدِي	هدایت می‌یابد
۳	إِنَّمَا	فقط - جز این نیست	۲	ضَلَّ	گمراه شد
۴	لِتَفْسِيهِ	برای خودش - به نفع خودش		يُضِلُّ	گمراه می‌شود
۵	عَلَيْهَا	بر آن - به ضرر آن	۳	يَدْعُونَ	می‌خوانند
۶	عَلَى	بلند مرتبه	۴	زَهَقَ	نابود شد
۷	كَبِيرٌ	بزرگ	۵	زَهَقَ	نابود شدنی
۸	شُرَكَاءَ	شریکان - همتایان	۶	أَحَقَّ	سزاوارتر
۹	أَمِّن + مَن	یا کسی که	۷	يُتَّبِعُ	پیروی شود
۱۰	كَيْفَ	چگونه	۸	لَا يَهْدِي	هدایت نمی‌کند
۱۱	يَهْدِي	هدایت می‌کند	۹	يُهْدِي	هدایت می‌شود
			۱۰	تَحْكُمُونَ	داوری می‌کنید
			۱۱	مَا لَكُمْ	چیست برای شما - چه شده شما را

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَوْ - أموات - أحياء

الف) یا - مرده - زنده ب) یا - مردگان - زندگان

۲. قُتِلُوا - ماتوا - يُرْزَقُونَ

الف) کشته شدند - مردند - روزی داده می‌شوند

ب) کارزار کردند - مردند - روزی می‌دهند

۳. قُتِلْتُمْ - مُتَّم - لا تشعرون

الف) کشته شدید - مردید - نمی‌فهمید

ب) کشتید - مردید - نمی‌فهمند

۴. لا تحسبنَّ - من يضلَّ

الف) گمان مبر - هرگز تباه نمی کند

ب) گمان نبرند - هرگز گمراه نمی شود

۵. يَجْمَعُونَ - استَبَشِرُوا

الف) جمع می شوند - بشارت دهید ب) جمع می کنند - شاد باشید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَلَا تَقُولُوا لِمَنْ يُقْتَلُ

الف) نگوید برای کسی که کشته می شود

ب) نگوید به کسی که کشته شده

ص: ۹۶

۲. بَلْ أَحْيَاءٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ

(الف) بلکه زندگانی هستند نزد پروردگارشان

(ب) بلکه زنده اند نزد خدایشان

۳. فَلَنْ يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ

(الف) هرگز گمراه نمی شود کارهایشان

(ب) پس هرگز تباه نمی کند اعمالشان را

۴. ثُمَّ قُتِلُوا أَوْ مَاتُوا

(الف) سپس کشته شدید یا مردید (ب) سپس کشته شدند یا مردند

۵. فَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ

(الف) قطعاً او بهترین روزی دهندگان است

(ب) قطعاً او بهتر روزی می دهد

۶. خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ

(الف) بهتر است از آن چه جمع می کنند

(ب) بهتر است از آن چه جمع کردند

۷. وَ لَئِنْ مِتُّمْ أَوْ قُتِلْتُمْ

(الف) و قطعاً شما مردید یا کشته شدید

(ب) قطعاً اگر مردید یا کشته شدید

۸. إِنَّ اللَّهَ اشْتَرَى

(الف) قطعاً خداوند می خرد (ب) قطعاً خداوند خرید (می خرد)

۹. وَ عَدَاً عَلَيْهِ حَقًّا

الف) وعده درستی است بر عهده او

ب) وعده کرد بر او حقیقت را

ص: ۹۷

۱۰. بَيِّعِكُمُ الَّذِي بَايَعْتُمْ بِهِ

الف) به معامله ای که انجام دادید

ب) به معامله شما که معامله کردید آن را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. بهترین عمل مؤثر در پیروزی مؤمن در نبرد با کافر چیست؟

۵. ایمان به شهادت و وعده های الهی چه نقشی در پیروزی جبهه حق دارد؟

۶. عامل تسکین بخش بازماندگان شهدا چیست؟

۷. پربرترین و مفیدترین معامله در حیات انسان چیست؟

۸. منظور از جهاد با جان و جهاد با مال چیست؟

ص: ۹۸

۱. وَ لَتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ . (۱)
۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ مِنْهُمْ الْمُؤْمِنُونَ وَ أَكْثَرُهُمُ الْفَاسِقُونَ . (۲)
۳. الْمُنَافِقُونَ وَ الْمُنَافِقَاتُ بَعْضُهُمْ مِّنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ وَ يَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ . (۳)
۴. وَ الْمُؤْمِنُونَ وَ الْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَ يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَ يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ ... (۴)
۵. الَّذِينَ إِنْ مَكَانَهُمْ فِي الْأَرْضِ أَقَامُوا الصَّلَاةَ وَ آتَوْا الزَّكَاةَ وَ أَمَرُوا بِالْمَعْرُوفِ وَ نَهَوْا عَنِ الْمُنْكَرِ وَ لِلَّهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ . (۵)

ص: ۹۹

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۱۰۴ .

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۱۰ .

۳- (۳) . توبه: آیه ۶۷ .

۴- (۴) . توبه: آیه ۷۱ .

۵- (۵) . حج: آیه ۴۱ .

۶. أَ تَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَ فَلَا تَعْقِلُونَ . (۱)

تمرین

یک مرتبه متن درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
باید باشد	وَلْتَكُنْ	۱	گروهی	أُمَّةٌ	۱
باز می‌دارید - نهی می‌کنید	تَنْهَوْنَ	۲	می‌خوانند	يَدْعُونَ	۲
خارج گردیده شد - پدیدار گشت	أُخْرِجَتْ	۳	امر می‌کنند - امر می‌کنید	يَأْمُرُونَ - تَأْمُرُونَ	۳
			خوب، پسندیده	مَعْرُوفٌ	۴
می‌بندند	يَقْبِضُونَ	۴	ناپسند	مُنْكَرٌ	۵
دستان	أَيْدِي	۵	رستکاران	مُفْلِحُونَ	۶
فراموش کرد (خدا)	نَسِيَ	۶	باز می‌دارند - نهی می‌کنند	يَنْهَوْنَ	۷
اطاعت می‌کنند	يُطِيعُونَ	۷	بیمان می‌آورید	تُؤْمِنُونَ	۸
تمکن دادیم - قدرت دادیم	مَكَّنَّا	۸	قانون شکنان - نافرمانان	فَاقِبُونَ	۹
امر کردند	أَمَرُوا	۹	به پا می‌دارند	يَقِيمُونَ	۱۰

ص: ۱۰۰

۱- (۱) - بقره: آیه ۴۴.

نهی کردند - بازداشتند	نَهَوَا	۱۰	می پردازند	يُوْتُون	۱۱
نیکی	بَرَّ	۱۱	به پا داشتید - دادند - پرداختند	أَقَامُوا - آتَوَا	۱۲

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. آیدی - بَرَّ - نَهَوَا

الف) دستان - نیکی - نهی کردند ب) دست من - نیک - منع کردند

۲. أَمَرُوا - نَسَى - تَنَهَوْنَ

الف) امر کردند - فراموش شد - نهی کردند

ب) امر کردند - فراموش کرد - نهی کردید

۳. مَكَّنَّا - وَ لَتَكُنَّ - يَطِيعُونَ

الف) قدرت دادیم - باید باشد - اطاعت می کنند

ب) قدرت داد به ما - برای این که باشد - اطاعت کنند

۴. أَخْرَجْتُ - يَقْبِضُونَ

الف) خروج کرد - می گیرند ب) پدیدار گشت - می بندند

۵. معروف - مُنْكَر

الف) آشنا - انکار کننده ب) پسندیده - ناپسند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَتَكُنَّ مِنْكُمْ أُمَّةٌ

الف) و باید باشد از میان شما گروهی که

ب) و برای این که می باشد از شما گروهی که

ص: ۱۰۱

۲. كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ

الف) بودید بهترین گروهی که پدیدار شد

ب) شما بهترین ملتی هستید که قیام کردید

۳. وَ لَوْ آمَنَ أَهْلُ الْكِتَابِ

الف) و اگر ایمان آورد اهل کتاب

ب) و اگر ایمان آورند اهل کتاب

۴. وَ يَنْهَوْنَ عَنِ الْمَعْرُوفِ

الف) و بازداشتند از خوبی ها

ب) و باز می دارند از (آن چه) پسندیده است

۵. نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ

الف) فراموش کردند خدا را پس خاموش کرد (خدا) آنها را

ب) فراموش کردند خدا را در نتیجه فراموش کردند خود را

۶. بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ

الف) برخی از آنها سرپرستی می کنند برخی دیگر را

ب) برخی از آنها دوستاناران برخی دیگرند

۷. يُطِيعُونَ اللَّهَ وَ رَسُولَهُ

الف) اطاعت می کنند خدا و رسولش را

ب) اطاعت می کنند خدا و رسول را

۸. إِنْ مَكَّنَّاهُمْ فِي الْأَرْضِ

الف) اگر قدرت دهیم به آنها در زمین

ب) قطعاً قدرت دادیم آنها را در زمین

ص: ۱۰۲

۹. وَ لِلّٰهِ عَاقِبَةُ الْأُمُورِ

الف) و برای خدا سر رشته کارهاست

ب) برای خدا سرانجام کارهاست

۱۰. وَ أَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ

الف) در حالی که شما می خوانید کتاب را

ب) و شما تلاوت کنید قرآن را

۳. آیات متن را با دقت ترجمه تحت اللفظی نمایید.

۴. آیا می دانید بین فرایض الهی (نماز - روزه - حج - جهاد - امر به معروف - نهی از منکر و...) کدام بیش از بقیه نقش حیاتی و بنیادی دارد؟

۵. مهم ترین تفاوت اعتقادی و رفتاری بین مؤمن و منافق چیست؟

۶. در دعوت به خیر و ارزش ها سزاوارترین فرد مخاطب ما کیست؟

یادآوری

آن چه از فهم و تدبیر در آیات قرآن فرا می گیرید سعی کنید به اعضای خانواده خود منتقل کنید.

ص: ۱۰۳

۱. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۱)
۲. بَلَى مَنْ أَوْفَى بِعَهْدِهِ وَاتَّقَى فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ . (۲)
۳. وَ شَاوِرْهُمْ فِي الْأَمْرِ فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَوَكِّلِينَ . (۳)
۴. وَإِنْ حَكَمْتَ فَأَحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ . (۴)
۵. فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَّخِذُوا اللَّهَ سُبْحَانَ اللَّهِ يُحِبُّونَ اللَّهَ وَيُحِبُّ اللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ . (۵)
۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحْبِبْكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (۶)
۷. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ... (۷)

ص: ۱۰۴

۱- (۱) . بقره: آیه ۱۹۵.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۷۶.

۳- (۳) . آل عمران: آیه ۱۵۹.

۴- (۴) . مائده: آیه ۴۲.

۵- (۵) . توبه: آیه ۱۰۸.

۶- (۶) . آل عمران: آیه ۳۱.

۷- (۷) . مائده: آیه ۵۴.

۸. فَآتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (۱)

۹. إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الَّذِينَ يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِهِ صَفًّا كَانَهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ . (۲)

۱۰. وَمِنَ النَّاسِ مَن يَتَّخِذُ مِن دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ . (۳)

تمرین

متن درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا (مفهوم) خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

پاکی می ورزند (خود) را پاک می دارند	يَتَطَهَّرُوا	۹	پاکی می ورزند (خود) را پاک می دارند	يَتَطَهَّرُوا	۹
دوست می دارد	يُحِبُّ-يُحِبُّ	۱۰	دوست می دارد	يُحِبُّ-يُحِبُّ	۱۰
دوست می دارند	يُحِبُّونَ	۱۱	دوست می دارند	يُحِبُّونَ	۱۱
باز گردد - مُرْتَدٌ شود	يَرْتَدُّ	۹	باز گردد - مُرْتَدٌ شود	يَرْتَدُّ	۹
می آورد	يَأْتِي بـ	۱۰	می آورد	يَأْتِي بـ	۱۰
پاکیزه شدگان - پاکیزگان	مُطَهَّرِينَ	۱۱	پاکیزه شدگان - پاکیزگان	مُطَهَّرِينَ	۱۱

ص: ۱۰۵

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۱۴۸.

۲- (۲) . صف: آیه ۴.

۳- (۳) . بقره: آیه ۱۶۵.

۷	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه‌کنندگان را	۷	أَحْكُم	حکم کن - قضاوت کن
۸	كُنْتُمْ مُحِبُّونَ	دوست می‌داشتید - دوست می‌دارید	۸	يَتَطَهَّرُوا	پاکی می‌ورزند (خود را پاک می‌دارند)
۹	اتَّبِعُوا	پیروی کنید	۹	يَرْتَدَّ	بازگردد - مُرْتَدَّ شود
۱۰	يُحِبُّ - يُحِبُّ	دوست می‌دارد	۱۰	يُحِبُّونَ	دوست می‌دارند
۱۱	يَأْتِي بِهِ	می‌آورد	۱۱	مُطَهَّرِينَ	پاکیزه شدگان - پاکیزگان

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شاور - عَزَمْتَ - احکم

الف) مشورت کن - اراده کردی - حکم کن

ب) مشورت - تصمیم - حکم کن

۲. اِتَّقَى - يَرْتَدَّ - أَوْفَى

الف) تقوا پیشه کرد - روی بگرداند - وفا کرد

ب) با تقواتر - روی گرداند - وفادارتر

۳. يُحِبُّ - تَهْلِكُهُ - حَكَمْتَ

الف) دوست بداری - هلاک شوی - حکم کن

ب) دوست می‌دارد - هلاکت - حکم کردی (کنی)

۴. لَا تُلْقُوا - يَحِبُّونَ - يَتَطَهَّرُوا

الف) بیفکنید - دوست دارند - پاکی ورزند

ب) نیفکن - دوست می دارند - پاکیزه شوند

ص: ۱۰۶

۵. متوکلین - مقسطین - مُطهرین

الف) توکل کنندگان - دادگران - پاکیزه شدگان

ب) توکل کنندگان - دادگران - پاکیزه کنندگان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیفکنید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکنید دست خود را

۲. مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ

الف) کسی که وفا کرد به عهد و تقوایش

ب) کسی که وفا کند به پیمانش و تقوا پیشه کند

۳. فَإِذَا عَزَمْتَ فَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ

الف) پس زمانی که تصمیم گرفتی پس توکل کن بر خدا

ب) و زمانی که خواستی پس توکل می کنی به خدا

۴. فَاحْكُم بَيْنَهُم بِالْقِسْطِ

الف) پس حکم کن بین خودتان بر عدالت

ب) پس حکم کن بین آنها بر دادگری و انصاف

۵. يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا

الف) دوست دارند این که پاکیزه شوند

ب) دوست دارند این که پاکیزه کنند

۶. قُلْ إِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ

الف) بگو اگر دوست دارند خدا را ب) بگو اگر دوست می دارید خدا را

ص: ۱۰۷

۷. مَنْ يَزِدَّ مِنْكُمْ

الف) هر کس مُرتد شود از شما ب) چه کسی مُرتد شد از شما

۸. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) زود باشد که بیایند قومی به سوی خدا

۹. وَحُسْنِ ثَوَابِ الْآخِرَةِ

الف) بهترین ثواب آخرت ب) و ثواب خوب آخرت را

۱۰. كَانَتْهُمْ بُنْيَانٌ مَرْصُوصٌ

الف) مثل این که آنها بنایی فولادین اند

ب) مثل این که شما بنایی فولادین هستید

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید و زیرنویسی نمایید.

۴. غیر از آن چه در این آیات آمده به نظر شما خداوند کدام یک از بندگانش را بیشتر دوست می دارد؟

۵. خداوند چه کسانی را دوست نمی دارد؟

۶. با توجه به آیه ۱۹۵ بقره که پرداختن انفاق در راه خدا به مستمندان مانع می شود از این که جامعه اسلامی به هلاکت بیفتد،

به نظر شما منظور از این هلاکت چیست؟

یادآوری

۱. در یکی از درس های گذشته گفتیم که فاعل و انجام دهنده کارها (اسم فاعل)

ص: ۱۰۸

در افعال سه حرفی بر وزن فاعل می باشد مانند: صادق (راست گو)، حاکم (حکم کننده) قاتل (کشنده) و در افعال ۴، ۵ و ۶ حرفی با «م» شروع می شود و حرف ماقبل آخر آن کسره (-) دارد مانند مُحْسِن (نکوکار، احسان کننده)، مُقْسِط (دادگر)، مُتَوَكِّل (توکل کننده) - مُطَهِّر (پاکیزه کننده).

حال اگر حرف ماقبل آخر فتحه داشت (-) آن را اسم مفعول می نامند، یعنی کسی یا چیزی که روی آن کار انجام شده مانند: مُطَهَّر (پاکیزه شده)، مُحَمَّد (ستوده شده).

۲. در عباراتی که با «ان، من، لو، هل، أ...» همراه باشد فعل ماضی را مضارع و آینده معنا می کنیم.

۱. إِلَهُكُمْ إِلَهٌ وَاحِدٌ فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ . (۱)
۲. لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَ مَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ . (۲)
۳. مَنْ كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلَا نُفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ . (۳)
۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَ عَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۴)
۵. قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَ الرَّسُولَ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْكَافِرِينَ . (۵)
۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتٍ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَ لَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ . (۶)
۷. ... وَ أَحْسَنُ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَ لَا تَتَّبِعِ الْفَسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (۷)

ص: ۱۱۰

۱- (۱) . نحل: آیه ۲۲.

۲- (۲) . نحل: آیه ۲۳.

۳- (۳) . روم: آیه ۴۴.

۴- (۴) . روم: آیه ۴۵.

۵- (۵) . آل عمران: آیه ۳۲.

۶- (۶) . مائده: آیه ۸۷.

۷- (۷) . قصص: آیه ۷۷.

۸. يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ . (۱)

۹. وَجَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۲)

۱۰. وَآمَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الظَّالِمِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار با دقت بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را فرا گرفته اید و برای شما آشناست، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
نیکی کردند	أَحْسَنُوا	۱	(پاداش) خوب	حَسَنَةً	۱
بشتابید	سَارِعُوا	۲	قطعاً سرای آخرت	لَدَارِ الْآخِرَةِ	۲

ص: ۱۱۱

۱- (۱). اعراف: آیه ۳۱.

۲- (۲). شوری: آیه ۴۰.

۳- (۳). آل عمران: آیه ۵۷.

چشمه ساران	عُيُونٍ	۳	خوب - بهتر	خَيْرٌ	۳
داخل شوید	أَدْخُلُوا	۴	چه خوب است	نِعَمَ	۴
سلامتی	سَلَامٍ	۵	سرای (خانه) پرهیزکاران (بهشت)	دَارُ الْمُتَّقِينَ	۵
امنیت یافتگان (از عذاب) ایمنی	ءَامِنِينَ	۶	جاویدان - همیشگی	عَدْنٍ	۶
قرار می دهیم	نَجْعَلُ	۷	داخل می شوند	يَدْخُلُونَ	۷
اراده نمی کنند - نمی خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۸	می خواهند	يَشَاءُونَ	۸
برتری جویی	عُلُوًّا	۹	این چنین	كَذَلِكَ	۹
تباهی	فَسَادًا	۱۰	وسعت	عَرْضُ	۱۰
			آماده گشته	أُعِدَّتْ	۱۱

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اجور - عفا - أصلح

الف) پاداش ها - بخشید - اصلاح کرد

ب) پاداش - درگذشت - اصلاح کرد

۲. لَا تَبِغْ - لَا جَرَمَ - لَا تَعْتَدُوا

الف) طلب نکن - بدون شک - تجاوز نکنید

ب) طلب نکرد - بی شک - تجاوز نکردند

۳. يُسْرُونَ - يُعْلِنُونَ

الف) پنهان می کنید - آشکار می کنید

ب) پنهان می کنند - آشکار می کنند

۴. مُسْتَكْبِرُونَ - يَمْهَدُونَ

الف) تَكْبِرُ كُنْتُمْ كَانُوا - آمَادَهُ مِي كُنْتُمْ

ب) تَكْبِرُ وَرَزَانُ - فَرَاهِمُ كَرْدَنْد

۵. يُؤْفَى - لَا تُحْرَمُوا

الف) كَامِلُ مِي دَهْد - حَرَامُ نَشْمَارِيدُ ب) وَفَا مِي كَنْد - حَرَامُ نَدَانَنْد

ص: ۱۱۲

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. قُلُوبُهُمْ مُنْكَرَةٌ

الف) قلب هایشان انکارکننده (حق) است

ب) قلب آنها منکر حقیقت است

۲. لَا جَزَمَ أَنَّ اللَّهَ

الف) بی تردید این که خداوند ب) بدون شک قطعاً خداوند

۳. فَلَا نَفْسِهِمْ يَمْهَدُونَ

الف) پس به نفع خودشان آماده می سازند

ب) برای خودشان آماده کردند

۴. لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) تا پاداش دهند کسانی که ایمان آوردند

ب) تا پاداش دهد (خدا) کسانی را که ایمان آوردند

۵. فَإِنْ تَوَلَّوْا

الف) و اگر روی بگردانید ب) پس اگر روی گرداندند

۶. مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ

الف) آن چه حلال شد برای شما ب) آن چه را حلال کرد خدا برای شما

۷. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ

الف) و مجوی فساد را در زمین ب) و طلب نکنند فساد را در زمین

۸. خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ

الف) برگیرید (به همراه داشته باشید) زینت خود را نزد هر مسجدی

ب) گرفتند زینت خود را در هر مسجدی

ص: ۱۱۳

۹. وَ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِثْلُهَا

الف) پاداش بدی قطعاً بدی است ب) سزای بدی، بدی مانند آن است

۱۰. فَيُؤْتِيهِمْ أَجْرَهُمُ

الف) پس کامل می دهد به آنها پاداش هایشان را

ب) کامل دادشان پاداششان را

۳. آیات متن درس را با دقت در تمام متن ترجمه کنید.

۴. علاوه بر آن چه در آیات آمده است، چند گروه دیگر از مردم را نام ببرید که قطعاً خدا آنها را دوست ندارد.

۵. نظافت، تمیزی و شایسته و مقبول بودن از شرایط شرکت یک مسلمان در محیطهای اجتماعی است. کدام آیه قرآن این ضرورت را بیان نموده است؟

۶. کدام روحیه و صفت ناپسند موجب می شود که انسان لجوج به آخرت و در نتیجه آیین الهی ایمان نیاورد؟

ص: ۱۱۴

۱. لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتَّى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ فَإِنَّ اللَّهَ بِهِ عَلِيمٌ . (۱)
۲. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ . (۲)
۳. ... وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ فَلَأَنْفُسِكُمْ وَ مَا تُنْفِقُونَ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ وَ مَا تُنْفِقُوا مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَ أَنْتُمْ لَا تُظْلَمُونَ . (۳)
۴. الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ وَ النَّهَارِ سِرًّا وَ عَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَ لَا هُمْ يَحْزَنُونَ . (۴)
۵. وَ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ الذَّهَبَ وَ الْفِضَّةَ وَ لَا يُنْفِقُونَهَا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَبَشِّرْهُمْ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ . (۵)
۶. آمِنُوا بِاللَّهِ وَ رَسُولِهِ وَ أَنْفِقُوا مِمَّا جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلِفِينَ فِيهِ فَالَّذِينَ آمَنُوا مِنْكُمْ وَ أَنْفَقُوا لَهُمْ أَجْرٌ كَبِيرٌ . (۶)

ص: ۱۱۵

۱- (۱) . آل عمران: آیه ۹۲.

۲- (۲) . بقره: آیه ۲۶۷.

۳- (۳) . بقره: آیه ۲۷۲.

۴- (۴) . بقره: آیه ۲۷۴.

۵- (۵) . توبه: آیه ۳۴.

۶- (۶) . حدید: آیه ۷.

۷. وَ مَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَ لِلَّهِ مِيرَاثُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضِ لَا يَسْتَوِي مِنْكُمْ مَنْ أَنْفَقَ مِنْ قَبْلِ الْفَتْحِ وَ قَاتَلَ أَوْلِيَّكَ أَعْظَمَ دَرَجَةً مِنَ الَّذِينَ أَنْفَقُوا مِنْ بَعْدُ وَ قَاتَلُوا وَ كُفَلُوا وَ عَدَّ اللَّهُ الْحُسْنَى وَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ . (۱)

تمرین

یک بار متن درس را بخوانید و زیر کلماتی که معنای آنها را قبلاً فرا گرفته اید، خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه های جدید			کلمه های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
دست نمی یابید - نمی رسید	لَنْ نَنَالُوا	۱	نفاق می کنید - انفاق کنید	تُنْفِقُونَ - تُنْفِقُوا	۱
نیکی - نیکوکاری	بِرٍّ	۲	به دست آوردن - طلب کردن - جويا شدن	اِيتَاء	۲
کسب کردید - به دست آوردید	كَسَبْتُمْ	۳	رضایت - خشنودی	وَجِه	۳
خارج کردیم	اَخْرَجْنَا	۴	ترس	خَوْف	۴
به تمامی داده می شود - کامل داده می شود	يُوفَّ	۵	غمگین می شوند - تدهگین می شوند	يَحْزَنُونَ	۵
ظلم گردیده نمی شوید	لَا تُظْلَمُونَ	۶	بشارت بده	بَشْرٌ	۶
			دردناک	أَلِيمٌ	۷

ص: ۱۱۶

۱- (۱). حدید: آیه ۱۰.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	عِبَاد	بندگان	۱	تَبَيَّ	خبر بده، آگاه کن
۲	عَفُور	آمرزنده	۲	لَيْسَ	نیست
۳	اتَّبَعَ	پیروی کرد	۳	سُلْطَان	تسلط
۴	أَنْفُسِهِمْ	خودشان	۴	أَسْرَفُوا	اسراف و زیاده‌روی کردند
۵	ذُنُوبَ	گناهان	۵	لَا تَقْنَطُوا	نامید نشوید
۶	تَوَابَ	بسیار توبه‌پذیر	۶	لَمْ يَعْلَمُوا	نداستند
۷	إِذَا	زمانی که - هنگامی که	۷	أَلَمْ يَعْلَمُوا	آیا نمی‌دانند
۸	قَرِيبَ	نزدیک	۷	يَقْبَلُ	قبول می‌کند
۹	عَنِّي	از من	۸	سَأَلَ	سؤال کرد - پرسید
۱۰	قُلْ	بگو	۹	أُجِيبُ	اجابت می‌کنم - پاسخ می‌دهم
			۱۰	دَعْوَةَ الدَّاعِ	خواسته دعا کننده را
			۱۱	دَعَانِ	خواند مرا (دعانی)

پرسی‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. بَرَّ - دَهَبَ - فَضَّه

الف) نیکی - نقره - طلاب) نیکی - طلا - نقره

۲. أَعْظَمَ - يُؤَفِّ - أَخْرَجْنَا

الف) بزرگ تر - کامل داده می شود - خارج کردیم

ب) بزرگ تر - کامل می دهد - خارج می کنیم

۳. كَسَبْتُمْ - يَكْتُمُونَ

الف) کسب کردید - اندوخته می کنید

ب) به دست آوردید - اندوخته می کنند

۴. لَا تُظْلَمُونَ - مُسْتَخْلَفِينَ

الف) ظلم گردیده نمی شوید - جانشینان

ب) ظلم نمی شوند - وارثان

۵. لن تنالوا - ابتغاء

الف) هرگز نمی رسند - طلب کردن ب) هرگز نمی رسید - به دست آوردن

ص: ۱۱۷

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَ

الف) انفاق کنند از آن چه دوست می دارند

ب) انفاق کنید از آن چه دوست می دارید

۲. أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ

الف) انفاق کنید از پاکیزه های آن چه به دست آوردید

ب) انفاق کردند از پاکیزه های آن چه کسب کردند

۳. إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ اللَّهِ

الف) مگر (در جهت) بدست آوردن رضایت خداوند

ب) مگر به دست آورید رضایت خداوند را

۴. يُؤَفِّ إِلَيْكُمْ

الف) کاملاً (سودش) به سوی شما

ب) کل داده می شود (پاداشش) به شما

۵. يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ بِاللَّيْلِ

الف) انفاق می کنند ثروت هایشان را در شب

ب) انفاق کنید اموال خود را در شب

۶. وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ

الف) و نه آنها اندوهگین شدند ب) و نه آنها اندوهگین می شوند

۷. جَعَلَكُمْ مُسْتَخْلَفِينَ فِيهِ

الف) قرار داد شما را جانشینان در آن

ب) قرار می دهد شما را وارثان آن

ص: ۱۱۸

۸. وَمَا لَكُمْ أَلَّا تُنْفِقُوا

الف) و چه شده است شما را (چرا) این که انفاق نکنید

ب) چرا شما انفاق نمی کنید

۹. أُولَئِكَ أَعْظَمُ دَرَجَةً

الف) آنان را مرتبه بزرگی است ب) آنان مرتبه بزرگتری دارند

۱۰. وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَى

الف) همه را وعده داده خداوند (وعده نیکی)

ب) و تمامی و عده خدا خوب است

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. آیا علاوه بر انفاق مال و ثروت، در مورد مسائل معنوی مثل علم، می توان انفاق نمود؟ چگونه است؟

۵. آیا می دانید که قرض و وام دادن بخشی از ثروت به نیازمندان، مفیدتر است از انفاق همان ثروت؟ چرا؟

ص: ۱۱۹

١. إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَالْإِحْسَانِ وَإِيتَاءِ ذِي الْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ . (١)

٢. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ . (٢)

٣. وَابْتَغِ فِيمَا آتَاكَ اللَّهُ الدَّارَ الْآخِرَةَ وَلَا تَنْسَ نَصِيبَكَ مِنَ الدُّنْيَا وَأَحْسِنْ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ فِي الْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ . (٣)

٤. إِنْ أَحْسَنْتُمْ أَحْسَنْتُمْ لِأَنْفُسِكُمْ وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا... (٤)

٥. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ وَلَا ذِلَّةٌ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ . (٥)

٦. لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ . (٦)

ص: ١٢٠

١- (١) . نحل: آيه ٩٠.

٢- (٢) . الرحمن: آيه ٦٠.

٣- (٣) . قصص: آيه ١٧.

٤- (٤) . اسراء: آيه ٧.

٥- (٥) . يونس: آيه ٢٦.

٦- (٦) . نحل: آيه ٣٠.

۷. وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لِيُجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى . (۱)

۸. الَّذِينَ اسْتَجَابُوا لِلَّهِ وَالرَّسُولِ مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ . (۲)

تمرین

آیات درس را یک نوبت بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
شیطان‌ها	شَّيَاطِينَ	۱	قرار دادیم	جَعَلْنَا	۱

ص: ۱۲۱

۱- (۱). نجم: آیه ۳۱.

۲- (۲). آل عمران: آیه ۱۷۲.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. نصیب - قُتِرَهُ - قرح

الف) بهره - تیرگی - شکست ب) گماشتن - سیاهی - جراحت

۲. ذَلَّهُ - أَصَابَ - لَا تَنْسَ

الف) خواری - رسید - فراموش مکن ب) خواری - رسیدن - فراموش نکرد

۳. أَسَاءُوا - أَسَأْتُمْ

الف) بدی می کنند - بدی می کنید ب) بدی کردند - بدی کردید

۴. ابْتِغِ - لَا يَرْحَقُ

الف) طلب کرد - نمی پوشانی ب) طلب کن - نمی پوشاند

۵. أَحْسَنْتُمْ - أَحْسَنُوا

الف) نیکی کردید - نیکی کردند ب) نیکی کردید - نیکی کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ إِيْتَاءِ ذِي الْقُرْبَى

الف) بخشش به خویشان ب) یتیمان خویشاوند

۲. هَلْ جَزَاءُ الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ

الف) آیا پاداش خوبی، خوبی است؟

ب) آیا پاداش خوبی جز خوبی است؟

۳. وَ لَا تَنْسَ نَصِيْبَكَ مِنَ الدُّنْيَا

الف) فراموش نکن بهره خود را از دنیا

ب) و فراموش نکن بهره مندی از دنیا را

ص: ۱۲۲

۴. وَلَا تَبْغِ الْفُسَادَ

الف) مجوی فساد را ب) طلب نمی کند فساد را

۵. وَإِنْ أَسَأْتُمْ فَلَهَا

الف) و اگر بدی کنند پس برای آن است

ب) و اگر بدی کنید پس برای آن است (نتیجه بد)

۶. وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهُهُمْ

الف) و نمی پوشاند چهره آنها را ب) پس نمی پوشاند چهره اش را

۷. أُولَئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ

الف) آنان اهل بهشتند ب) آنان یاران یکدیگرند در بهشت

۸. وَ لَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ

الف) و خانه آخرت خوب است ب) و قطعاً خانه آخرت بهتر است

۹. وَيَجْزِي الَّذِينَ أَحْسَنُوا بِالْحُسْنَى

الف) و پاداش می دهد کسانی را که نیکی کردند

ب) و پاداش کسان نیکوکار (پاداش) خوب است

۱۰. مِنْ بَعْدِ مَا أَصَابَهُمُ الْقَرْحُ

الف) بعد از آن چه رسید به آنها شکست

ب) از بعد رسیدن به آنها جراحی

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. ترتیب اولویت در احسان به خلق خداوند کدام است؟

۵. وظیفه اخلاقی ما در مقابل احسان دیگران به ما چیست؟

۶. پنج مورد از بهترین نیکی به مردم را بشمارید.

ص: ۱۲۳

١. وَ أَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (١)
٢. إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ . (٢)
٣. وَلَا تُفْسِدُوا فِي الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا إِنَّ رَحْمَتَ اللَّهِ قَرِيبٌ مِّنَ الْمُحْسِنِينَ . (٣)
٤. وَالَّذِي جَاءَ بِالصَّدَقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ * لَهُمْ مَا يَشَاؤُنَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جِزَاءُ الْمُحْسِنِينَ . (٤)
٥. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا وَحَسُنَ ثَوَابَ الْآخِرَةِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ . (٥)
٦. وَ أَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفِي النَّهَارِ وَ زُلْفًا مِنَ اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرَى لِلذَّاكِرِينَ * وَ اصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ . (٦)

ص: ١٢٤

١- (١) . بقره: آیه ١٩٥.

٢- (٢) . نحل: آیه ١٢٨.

٣- (٣) . اعراف: آیه ٥٦.

٤- (٤) . زمر: آیه ٣٣ و ٣٤.

٥- (٥) . آل عمران: آیه ١٤٨.

٦- (٦) . هود: آیه ١١٤-١١٥.

۷. وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ . (۱)

۸. وَمَنْ قَبْلَهُ كِتَابُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً وَهَذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانِ عَزِيٍّ لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَى لِلْمُحْسِنِينَ . (۲)

۹. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
امیدوارانه - امید	كَلِمَةً	۱	نفاق کنید	أَنْفَقُوا	۱
آمد - آورد	جاء - جاء بـ	۲	نیفکنید	لَا تُلْقُوا	۲
تصدیق کرد	صَدَّقَ	۳	فساد نکنید	لَا تُفْسِدُوا	۳
دو طرف	طَرَفَي (طرفین)	۴	بخوانید	أَدْعُوا	۴
نزدیک‌ها - اوایل	زُلْفَى	۵	ترسان - بیم	خَوْفًا	۵
از بین می‌برند	يُذْهِبِن	۶	نزدیک	قَرِيب	۶
ضایع نمی‌کند - از بین نمی‌برد	لَا يُضِيع	۷	می‌خواهند	يَشَاءُونَ	۷
هدایت می‌کنیم	نَهْدِي	۸	به پادار	أَقِم	۸

ص: ۱۲۵

۱- (۱) . عنكبوت: آیه ۶۹.

۲- (۲) . احقاف: آیه ۱۲.

۳- (۳) . ذاریات: آیه ۱۵-۱۶.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
گفتیم	قُلْنَا	۱	هنگامی که - زمانی که	إِذْ	۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جاءَ ب-- زُلْفًا - عیون

الف) آمد - اوایل - چشمه سارها ب) آورد - نزدیک ها - چشمه ها

۲. طَمَعًا - طرفی - نهدي

الف) امید - دو طرف - هدایت می کنیم

ب) امیدوار - یک طرف - هدایت کردیم

۳. صَدَّقَ - يُنذِرُ

الف) تصدیق کرد - بیم می دهد ب) راست گفت - بیم می دهد

۴. يَذْهَبْنَ - آخِذِينَ

الف) از بین می برد - گیرنده ب) از بین می برند - گیرندگان

۵. لَا يُضِيعُ - سُبُلَ

الف) از بین نمی برند - راه ها ب) ضایع نمی کند - راه هموار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ لَا تَلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ

الف) نیندازید (خود را) با دستان خود

ب) نیفکندند با دستانشان

۲. مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا

الف) برای کسانی که تقوا پیشه کردند

ب) با کسانی که تقوا پیشه کردند

۳. اُدْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا

الف) بخوانید او را (خدا را) با بیم و امید

ب) خواندند او را با بیم و امید

۴. وَ الَّذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَ صَدَّقَ بِهِ

الف) و کسی که آورد (سخن) راست را و تصدیق کرد آن را

ب) و کسی که آمد با صداقت تصدیق کرد آن را

۵. فَأَتَاهُمُ اللَّهُ ثَوَابَ الدُّنْيَا

الف) می دهد به شما خداوند پاداش دنیا را

ب) پس داد به آنها خداوند پاداش دنیا را

۶. إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ

الف) قطعاً خوبی ها از بین می برد بدی ها

ب) قطعاً هر خوبی از بین می برد هر بدی را

۷. ذَلِكَ ذِكْرِي لِلذَّاكِرِينَ

الف) آن یادآوری برای پندگیرندگان است

ب) این یادآوری و تذکر به پندگیرنده است

۸. لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا

الف) برای هدایت آنها به راه هاست

ب) قطعاً هدايت مي كنيم آنها را به راه هايمان

ص: ۱۲۷

۹. لِيُنذِرَ الَّذِينَ ظَلَمُوا

الف) تا بیم دهد کسانی را که ستم کردند

ب) برای بیم واری کسانی که ظلم کردند

۱۰. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) می گیرند آن چه را که آورده برای آنها خدایشان

ب) گیرندگانند آن چه را که داد به آنها پروردگارشان

۳. ترجمه آیات متن درس را با دقت انجام دهید.

۴. کدام عمل انسان موجب می شود که با دست خود، خود را به هلاکت افکند؟ چرا؟

۵. نمونه هایی از پاداش دنیایی خداوند را بشمارید.

۶. اوقات نمازی که در آیه ۱۱۵ سوره هود آمده، کدام نمازهاست؟

ص: ۱۲۸

۱. قُلْ مَا يَعْجُبُا بِكُمْ رَبِّي لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ . (۱) و (۲)
۲. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ . (۳)
۳. الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي وَهَبَ لِي عَلَى الْكِبَرِ إِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ إِنَّ رَبِّي لَسَمِيعُ الدُّعَاءِ . (۴)
۴. قُلْ أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ . (۵)
۵. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ . (۶)
۶. وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ يُرِيدُونَ وَجْهَهُ . (۷)

ص: ۱۲۹

-
- ۱- (۱) . یادآوری: ادوات شرط و استفهام چنان چه در عبارتی بیایند ماضی را مضارع معنا می کنیم (اذا، لو، ان، ا، هل، أم).
 - ۲- (۲) . فرقان: آیه ۷۷.
 - ۳- (۳) . بقره: آیه ۱۸۶.
 - ۴- (۴) . ابراهیم: آیه ۳۹.
 - ۵- (۵) . اعراف: آیه ۲۹.
 - ۶- (۶) . غافر: آیه ۶۵.
 - ۷- (۷) . کهف: آیه ۲۸.

۷. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ دَعَانَا لِجَنبِهِ أَوْ قَاعِداً أَوْ قائماً فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُ ضُرَّهُ مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا إِلَى ضُرِّ مَسَّهُ كَذَلِكَ زُيِّنَ لِلْمُسْرِفِينَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . (۱)

۸. وَ لِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى فَادْعُوهُ بِهَا... (۲)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
اعتناء نمی‌کند - توجه نمی‌کند	مَا يَعْزُبُ	۱	دعوت خواننده را - دعوت کننده را	دَعْوَةَ الدَّاعِ	۱
پس باید اجابت کنند	فَلْيَسْتَجِيبُوا	۲	می‌خواند مرا - خواند مرا	دَعَانِ	۲
و باید ایمان آورند	وَلْيُؤْمِنُوا	۳	ضرر - زیان	ضَرٌّ	۳
رشد یابند - رشد می‌یابند	يَرْشُدُونَ	۴	لمس کرد - رسید	مَسَّ	۴
بخشید	وَهَبْ	۵	پهلوی	جَنْبِ	۵
پیری	كِبَرٍ	۶	یستاده	قَائِمٍ	۶
بامداد دان - صبح	عَدُوَّةٍ	۷	نشسته	قَاعِدٍ (قعود)	۷
شامکاهان - شام - شب	عَشِيِّ	۸	می‌خواند - نخواند	يَدْعُوا - لَمْ يَدْعُ	۸

ص: ۱۳۰

۱- (۱) . یونس: آیه ۱۲.

۲- (۲) . اعراف: آیه ۱۸۰.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
برانگیختن - رستاخیز	بَعَثَ	۱	بودید، می‌باشید	كُنْتُمْ	۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. کِبِر - عَشَى - مَرَّ

الف) پیری - عشاء (شبانگاه) - گذشت

ب) بزرگی - شبانگاه - مرور

۲. کشفنا - یرشدون - غَدَوَه

الف) گشود برای ما ب) گشودیم - رشد می یابند - بامدادان

۳. ما يَعْبُوْهُ - وَهَبَ

الف) اعتنا نمی کند - بخشید ب) اعتنا نکرد - بخشش

۴. فَلَيْسَتْجِيوَا - وَلِيُوْمِنُوَا

الف) تا اجابت کنند - و تا ایمان آورند

ب) پس باید اجابت کنند - و باید ایمان آورند

۵. قَاعِد - قَائِم - جَنْب

الف) نشسته - ایستاده - پهلو ب) پیشوا - راست - کنار

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. لَوْ لَا دُعَاؤُكُمْ

الف) اگر نباشد دعای شما ب) اگر نیست دعایی برای شما

۲. وَإِذَا سَأَلَكَ عِبَادِي

الف) و هنگامی که سؤال کند از تو بندگان

ب) و زمانی که سؤال کنند از تو بندگان من

۳. لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ

الف) شاید که رشد یابند ب) به امید این که آنها رشد یابند

۴. لَسَمِيعِ الدُّعَاءِ

الف) حتماً شنوای دعاست ب) برای این که بشنود دعا را

۵. وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ

الف) و بخوانید او را (در حالی که) خالص کنندگانی برای او دین را

ب) و خواند او را خالصانه برای او دین را

۶. هُوَ الْحَيُّ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ

الف) او زنده است، نیست خدایی جز او

ب) او زنده می کند، نیست معبودی جز او

۷. يُرِيدُونَ وَجْهَهُ

الف) اراده کردند رضایتش را ب) می طلبند خوشنودی او را

۸. وَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ الضُّرُّ

الف) و زمانی که برسد به انسان ضرر و زیان

ب) هنگامی که برساند انسان ضرری را

۹. مَرَّ كَأَن لَّمْ يَدْعُنَا

الف) رفت گویا نخوانده ما را ب) می رود مثل این که نخوانده ما را

۱۰. وَاللَّهُ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَى

الف) و خدا را نام های نیکوست ب) و برای خدا بهترین نام هاست

ص: ۱۳۲

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. در آیه ۱۸۶ بقره چند نوبت ضمیر «ین» را خداوند به کار برده است؟

۵. کدام آیه صراحت دارد بر این که بندگان می باید در همه حالات و زمان ها او را بخوانند و در هیچ وضعیتی از کمک ها، هدایت ها و الطاف او بی نیاز نیستند؟

ص: ۱۳۳

١. أُتِلْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَابِ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ وَلَذِكْرُ اللَّهِ أَكْبَرُ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ .
(١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا* وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا . (٢)

٣. هُوَ الَّذِي يُصَلِّيْ عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا . (٣)

٤. فَادْكُرُونِي أذكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ . (٤)

٥. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ . (٥)

٦. الَّذِينَ يَذْكُرُونَ اللَّهَ قِيَامًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَطْلًا تُسَبِّحَانَكَ
فَقِنَا عَذَابَ النَّارِ . (٦)

ص: ١٣٤

١- (١) . عنكبوت: آيه ٤٥.

٢- (٢) . احزاب: آيه ٤١-٤٢.

٣- (٣) . احزاب: آيه ٤٣.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٢.

٥- (٥) . آل عمران: آيه ٤١.

٦- (٦) . آل عمران: آيه ١٩١.

۷. رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَن ذِكْرِ اللَّهِ وَإِقَامِ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءِ الزَّكَاةِ... (۱)

۸. الَّذِينَ آمَنُوا وَتَطْمَئِنُّ قُلُوبُهُمْ بِذِكْرِ اللَّهِ أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ. (۲)

۹. وَمَنْ أَعْرَضَ عَن ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى. (۳) و (۴)

تمرین

متن درس را یک مرتبه بخوانید و زیر کلمه ها آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
معامله می‌کند - می‌فروشد	يَشْتَرُونَ بِـ	۱	سخن نمی‌گوید	لَا يُكَلِّمُ	۱
پیمان	عَهْدٍ	۲	پاکیزه نمی‌کند	لَا يُزَيِّجِي	۲

ص: ۱۳۵

۱- (۱). نور: آیه ۳۷.

۲- (۲). رعد: آیه ۲۸.

۳- (۳). و مَنْ أَعْرَضَ: مَنْ حرفی از حروف شرط است أَعْرَضَ (روی گرداند) را روی بگرداند معنا می‌کنیم.

۴- (۴). طه: آیه ۱۲۴.

۳	أَلِيم	دردناک	۳	أَيْمَانٍ	سوگندها (جمع یمین)
۴	يَهْدِي (يَهْدِي)	هدایت کند	۴	ثَمَنٌ	بها - قیمت
۵	مُهْتَدٍ	هدایت یافته	۵	خَلَاقٌ	بهره - نصیب
۶	يُضِلُّ	گمراه کند	۶	لَا يَنْظُرُ	نظر (رحمت) نمی کند
۷	لَنْ نَجِدَ	هرگز نمی یابی	۷	تَحْشُرُ	محشور می کنیم - جمع می کنیم
۸	أَوْلِيَاءَ	سرپرستان	۸	عُمِيًّا	کورانی
۹	وَجُوهَ	صورت ها	۹	بُكَامًا	لالانی
۱۰	مَأْوَى	جایگاه	۱۰	صُمَّا	کرانی
۱۱	كَذَبُوا	دروغ گفتند	۱۱	تَرَى	می بینی
			۱۲	مُسَوِّدَةً	سیاه

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزیند:

۱. بُكْرَه - اَبْكَار - مَعِيشَه

الف) صَبِيح - صَبِيح - زَنْدَگِي ب) صَبِيحْگَاهَان - شَام - زَنْدَگِي

۲. عَشِيٌّ - أَصِيلٌ - ضَنْكٌ

الف) شَام - شَام - تَنْگ و سَخْت ب) شَام - صَبِيح - تَنْگ و سَخْت

۳. اَتَلُ - اَعْرَضَ - اَذْكُرُ

الف) بَخْوَان - رَوِيْگَرْدَان - بَه يَادْأَوْر ب) بَخْوَان - رَوِيْ گَرْدَانْد - يَاد مِي كَنْم

۴. تَصْنَعُونَ - يُصَلُّوْنَ

الف) اَنْجَام مِي دَهْنْد - دَرُود مِي فَرَسْتَد

ب) اَنْجَام مِي دَهِيْد - دَرُود مِي فَرَسْتَد

۵. تَطْمِئِنٌ - اَشْكُرُوا - سَبَّحُوا

الف) آرام می گیرد - شکرگزاری - تسبیح کنید

ب) آرام می گیرد - شکرگزارند - تسبیح کردند

ص: ۱۳۶

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. اَتَّبِعْ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ

الف) بخون آن چه را که وحی شد به سوی تو

ب) تلاوت کن آن چه را که وحی کرد به سوی تو

۲. سَبَّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلاً

الف) تسبیح کنید خدا را شب و صبح

ب) تسبیح کنید او را صبح و شام

۳. وَ كَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيماً

الف) بودند مؤمنان مهربان ب) و می باشد نسبت به مؤمنان مهربان

۴. وَ اشْكُرُوا لِي وَ لَا تَكْفُرُونَ

الف) شکر گزارید برای من و ناسپاسی نکنید (نعمت های) مرا

ب) شکر گزار من باشید و کفر نورزید

۵. وَ اذْكُرْ رَبَّكَ كَثِيراً

الف) و یاد کن پروردگارت را زیاد

ب) و یاد کن خدا را بسیار

۶. وَ يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ

الف) و نیندیشید در آفرینش آسمان

ب) و می اندیشند در آفرینش آسمان ها

۷. مَا خَلَقَتْ هَذَا باِطِلًا

الف) نیافریدی این را بیهوده و بی هدف

ب) آن چه آفرید آن را بیهوده

ص: ۱۳۷

۸. لَا تُلْهِهِمْ تِجَارَةٌ

(الف) باز نمی دارد آنها را از تجارت

(ب) باز نمی دارد آنها را تجارت (از یاد خدا)

۹. أَلَا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ

(الف) آگاه باشید به یاد خدا آرام می گیرد دل ها

(ب) آگاه باشید با یاد خدا آرامش دهید به دل ها

۱۰. وَ نَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى

(الف) و محشور می کنیم او را روز قیامت کور

(ب) جمع می کنیم روز قیامت کوران را

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. قرآن را باز کنید و آیه ۳۵ سوره احزاب را یک بار بخوانید، چنان چه صفات دهگانه مراتب ایمان و تقوای بندگان باشد ذکر کثیر را چگونه می یابید؟

۵. در همین سوره آیات ۲۱، ۴۱، ۴۲، ۴۳ و ۳۵ را مطالعه کنید، موقعیت و اعتبار ذکر کثیر را چگونه می یابید؟

۶. با توجه به این که نام قرآن ذکر است إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ حَدِيث: «دوام الذکر یُنیر القلب و الفکر؛ تداوم و استمرار انس با قرآن و یاد خدا (مناجات و دعاها) قلب و اندیشه را نورانیت می بخشد.» را چگونه معنا می کنید. با توجه به این که:

(الف) قلب، کانون معرفت شهودی و وجدان حقایق است.

(ب) فکر و اندیشه، کانون معرفت عقلی و فلسفی است.

ص: ۱۳۸

١. وَ تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ جَمِيعاً أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ . (١)

٢. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا تَوْبُوا إِلَى اللَّهِ تَوْبَةً نَصُوحاً عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يُكَفِّرَ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُم جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ... (٢)

٣. فَأَمَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَعَسَىٰ أَنْ يَكُونَ مِنَ الْمُفْلِحِينَ . (٣)

٤. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ صَالِحاً فَأُولَئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَ لَا يُظْلَمُونَ شَيْئاً . (٤)

٥. وَ إِذَا جَاءَكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِنَا فَقُلْ سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ أَنَّهُ مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءاً بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنْ بَعْدِهِ وَ أَصْلَحَ فَأَنَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ . (٥)

٦. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَ كَانَ اللَّهُ عَلِيماً حَكِيماً . (٦)

ص: ١٣٩

١- (١) . نور: آيه ٣١.

٢- (٢) . تحريم: آيه ٨.

٣- (٣) . قصص: آيه ٦٧.

٤- (٤) . مريم: آيه ٦٠.

٥- (٥) . انعام: آيه ٥٤.

٦- (٦) . نساء: آيه ١٧.

۷. وَ لَيْسَتْ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتَّى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْآنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَ هُمْ كَفَّارٌ أُولَئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا . (۱)

۸. وَ هُوَ الَّذِي يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَ يَغْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ وَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ . (۲)

۹. إِلَّا مَنْ تَابَ وَ آمَنَ وَ عَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا فَأُولَئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ وَ كَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا . (۳)

تمرین

یک مرتبه متن درس را با دقت بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

مراتب - مرتبه ها	دَرَجَاتٍ	۲	بزرگ تر	أَكْبَرُ	۲
برتری دادن	تَفْضِيلٍ	۳	این چنین	كَذَلِكَ	۳
گمراه تر	أَضَلُّ	۴	کور (دل)	أَعْمَى	۴
زیاده روی کرد	أَسْرَفَ	۵	پاداش می دهیم - کیفر می دهیم - مجازات می کنیم	نَجِزِي	۵
ایمان نیاورد	لَمْ يُؤْمِنِ	۶	قرار می دهیم	نَجْعَلُ	۶
شدید تر	أَشَدُّ	۷	نمی خواهند	لَا يُرِيدُونَ	۷
باقی تر - پایدارتر	أَبْقَى	۸	برتری جویی	عُلُوُّ	۸
حیات واقعی - زندگی گوارا	حَيَوَانٌ	۹	تباهی	فَسَادٌ	۹
			سرگرمی و بازیچه	لَهُوٌ وَ لَعِبٌ	۱۰
			خانه - سرا	دَارٌ	۱۱

ص: ۱۴۰

۱- (۱). نساء: آیه ۱۸.

۲- (۲). شوری: آیه ۲۵.

۳- (۳). فرقان: آیه ۷۰.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع کننده - گردآورنده	جَامِعٌ	۱	قطعاً	إِنَّ	۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جهالَه - نِصوح - الان

الف) نادان - خالصانه - يك لحظه

ب) نادانی - خالصانه و بادوام - هم اکنون

۲. حَضَرَ - تُبْتُ - يَموتون

الف) فرارسید - توبه کردم - می میرند

ب) حاضرشد - توبه می کنم - مردند

۳. يَقْبَلُ - يَعْفُوا - يُبَدِّلُ

الف) قبول می کند - عفو می کند (درمی گذرد) - تبدیل می کند

ب) قبول کرد - بخشید - تبدیل کرد

۴. لَا يُظَلِّمُونَ - يَتُوبُونَ

الف) ظلم نمی کنند - توبه می کنند

ب) ظلم گردیده نمی شوند - توبه می کنند

۵. اَعْتَدْنَا - يُكْفِّرُ

الف) آماده کردیم - می پوشاند ب) آماده می کنیم - کفر می ورزد

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. وَ تُوْبُوْا اِلَى اللّٰهِ جَمِيعًا

الف) توبه کردند به سوی خدا همگی

ب) بازگردید به سوی خدا همگی

۲. يُكْفِرُ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ

الف) بپوشاند از شما زشتی های شما را

ب) کفر می ورزد نسبت به شما به سبب بدیهای شما

۳. فَعَسَىٰ اَنْ يَّكُوْنَ مِنَ الْمُفْلِحِيْنَ

الف) پس امید است این که باشد از رستگاران

ب) به امید این که باشی از شایستگان

۴. وَ لَا يُظْلَمُوْنَ شَيْئًا

الف) و ظلم نمی کنند چیزی ب) و ظلم گردیده نمی شوند چیزی

۵. كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلٰى نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ

الف) نوشت پروردگار برای خود رحمت را

ب) واجب کرد پروردگار شما بر خودش رحمت را

۶. مَنْ عَمِلَ مِنْكُمْ سُوءًا

الف) هرکس عمل کرد از شما (عمل) بدی را

ب) کسی که عمل بدی انجام می دهد

۷. إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللَّهِ

الف) فقط قبول توبه بر خدا ب) قطعاً بازگشت به سوی خدا

ص: ۱۴۲

۸. حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ

الف) فرا رسد فردی از مرگ ب) فرا رسید یکی از آنها را مرگ

۹. يَعْفُوا عَنِ السَّيِّئَاتِ

الف) در می گذرد از بدی ها ب) می بخشند بدی ها را

۱۰. يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ

الف) تبدیل می کند خدا بدی را به خوبی

ب) تبدیل می کند خدا بدی ها را به خوبی ها

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه نمایید:

۴. با توجه به آیات ۳ (قصص)، ۴ (مریم) و ۱۰ (فرقان) لازمه پذیرش توبه از جانب خداوند و توبه مقبول، چیست؟

۵. آیا گناهی که مؤمن به خدا و دوستدار او مرتکب می شود از روی جهالت نسبی است و یا همراه با اصرار و گستاخی؟

۶. با توجه به این که خداوند، رحمت را بر خودش واجب فرموده است، ناامیدی از رحمت او و لو گناه بزرگی را مرتکب شده باشیم، چه صورت دارد؟

۷. در آیه سوره نساء، عبارت فَأُولَئِكَ يَتُوبُ اللَّهُ عَلَيْهِمْ توبه خداوند نسبت به بندگان، آیا به معنای قبول و پذیرش توبه بنده است یا بازگشت از خشم به رحمت؟

ص: ۱۴۳

١. قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِن رَّحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ . (١)
٢. رَبَّنَا إِنَّا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا بِرَبِّكُمْ فَآمَنَّا رَبَّنَا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا سَيِّئَاتِنَا وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ . (٢)
٣. وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَاحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَ هُمْ يَعْلَمُونَ . (٣)
٤. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ * آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ * كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ * وَ بِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ . (٤) و (٥)
٥. إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ * وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ أَفْوَاجًا * فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَ اسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا . (٦)

ص: ١٤٤

١- (١) . زمر: آيه ٥٣.

٢- (٢) . آل عمران: آيه ١٩٣.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٣٥.

٤- (٤) . كانوا يهجعون: مى خوابيدند (ماضى استمرارى).

٥- (٥) . ذاريات: آيه ١٥-١٩.

٦- (٦) . نصر: آيه ١-٣.

۶. وَ لَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ جَاؤُكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَ اسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا . (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری		کلمه‌های جدید	
ردیف	کلمه	معنا	معنا
۱	أَسْرَفُوا	اسراف کردند - زیاده‌روی کردند	۱ لَا تَقْتَتُوا نامید نشوید
۲	يَغْفِرُ	می‌آمرزد	۲ أَبْرَارُ نیکوکاران - نیکان
۳	سَمِعْنَا	شنیدیم	۳ فَعَلُوا انجام دادند
۴	مُنَادِيًا يُنَادِي	ندا دهنده‌ای که ندا می‌دهد	۴ فَاجِسَّةً عمل زشت
۵	إِغْفِرُ	بیامرز	۵ لَمْ يُبْصِرُوا اصرار نکردند
۶	ذُنُوبٍ	گناهان	۶ ءَاخِذِينَ گیرندگان
۷	يُوقَفُ	بمیران	۷ يَهْجَعُونَ می‌خوانند - استراحت می‌کنند
۸	عُيُونٍ	چشمه‌سارها	۸ أَسْحَارٍ جمع سحر - سحرگاهان
۹	يَسْتَغْفِرُونَ	طلب آمرزش می‌کنند	۹ رَأَيْتَ دید
۱۰	جَاءُوا	آمدند	۱۰ اسْتَغْفِرُ طلب آمرزش کن

ص: ۱۴۵

۱- (۱). نساء: آیه ۶۴.

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. ابرار - فاحشه - أسحار

الف) نیکوکاران - عمل زشت - سحرگاهان

ب) نیکان - اعمال زشت - سحرگاه

۲. رأیتَ - فَعَلُوا - افواجاً

الف) دیدی - انجام می دهند - گروه ها ب) دیدی - انجام دادند - گروه گروه

۳. لم یصبروا - استغفر

الف) اصرار نمی ورزند - طلب مغفرت کرد

ب) اصرار نورزیدند - آمرزش بخواه

۴. لا تقنطوا - فَعَلُوا

الف) ناامید نگردید - انجام دادند ب) ناامید نگشتند - انجام دادند

۵. آخذین - یهجعون

الف) گیرنده - می آرمند ب) گیرندگان - می خوابند

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنفُسِهِمْ

الف) اسراف و زیاده روی کردند بر خودشان

ب) زیاده روی کنید بر خودتان

۲. يُنَادِي لِلْإِيمَانِ أَنْ آمِنُوا

الف) ندا می دهد برای ایمان آوردن که ایمان آورید

ب) ندا می دهد برای ایمان که ایمان آوردند

۳. وَ تَوَفَّنَا مَعَ الْأَبْرَارِ

ص: ۱۴۶

الف) و میراند ما را با نیکان ب) و بمیران ما را با نیکان

۴. فَاسْتَغْفِرُوا لِذُنُوبِهِمْ

الف) پس آمرزش بخواهید برای گناهشان

ب) پس آمرزش می طلبند برای گناهانشان

۵. وَ مَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ

الف) و چه کسی می آمرزد گناهان را جز خدا

ب) و کسی که می آمرزد گناهان را به جز خدا

۶. آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ

الف) بگیریید آن چه را داد پروردگارتان

ب) گیرند گانند آن چه را که داده به آنها پروردگارشان

۷. كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ

الف) اندکی از شب را می خوابیدند

ب) بودید اندکی از شب را که می خوابید

۸. وَ رَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ

الف) دیدی مردم را که داخل می شوند

ب) بین مردم را که داخل می شوند

۹. فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ

الف) پس تسبیح کردند با ستایش برای پروردگارت

ب) پس تسبیح کن با ستایش پروردگارت

۱۰. وَ اسْتَغْفِرْ لَهُمُ الرَّسُولُ

الف) و آموزش بخواهید برای آنها از رسول

ب) و آموزش خواست (بخواهد) برای آنها رسول

ص: ۱۴۷

۳. آیات درس را ترجمه تحت اللفظی نمایید.

۴. منظور از اسراف و زیاده روی و به هدر دادن عمر و استعدادها چیست؟

۵. لازمه این که انسان در زمره ابرار بمیرد چیست؟

۳. مفهوم عبارت وَلَمْ يُصِرُّوا عَلٰی مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ چیست؟

ص: ۱۴۸

١. فَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلالًا طَيِّبًا وَ اشْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ إِنَّ كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ . (١)
٢. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ وَ جَعَلْنَا لَكُمْ فِيهَا مَعَايِشَ قَلِيلًا ما تَشْكُرُونَ . (٢)
٣. أَلَمْ تَرَ أَنَّ الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٣)
٤. وَ لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا أَنْ أَخْرِجْ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكِّرْهُمْ بِأَيَّامِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ . (٤)
٥. قَالَ هَذَا مِنْ فَضْلِ رَبِّي لِيَتْلُوَنِي أَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَ مَنْ شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ وَ مَنْ كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّي غَنِيٌّ كَرِيمٌ . (٥)
٦. الَّذِي أَحْسَنَ كُلَّ شَيْءٍ عِ خَلْقِهِ وَ بَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ ... وَ جَعَلَ لَكُمْ السَّمْعَ وَ الْأَبْصَارَ وَ الْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا ما تَشْكُرُونَ . (٦)

ص: ١٤٩

- ١- (١) . نحل: آيه ١١٤ .
- ٢- (٢) . اعراف: آيه ١٠ .
- ٣- (٣) . لقمان: آيه ٣١ .
- ٤- (٤) . ابراهيم: آيه ٥ .
- ٥- (٥) . نمل: آيه ٤٠ .
- ٦- (٦) . سجده: آيه ٩ .

۷. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَشْكُرُونَ . (۱)

۸. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْئًا وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ . (۲)

۹. وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتِكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ ... (۳)

تمرین

آیات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
جمع معیشت - اسباب زندگی	مُعَايشَ	۱	بخورید	كُلُوا	۱
آیا ندیدی - آیا نمی‌بینی	أَلَمْ تَرَ	۲	پاکیزه	ظَهَبَ	۲
			شکرگزار - شکرگزارید	أَشْكُرُوا أَشْكُرُوا	۳
نشان دهد	يُرِي	۳	اور	إِيَّاهُ	۴
بسیار صبر کننده - بسیار شکیبیا	صَبَّارٌ	۴	بندگی می‌کردید (ماضی استمراری)	كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۵
بسیار شکرگزار - بسیار شکیبیا	شُكُورٌ	۵	اگر بندگی می‌کنید	إِنْ كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ	۶
تذکر بده - باد آورش - بیاد آور	ذَكَرٌ	۶	سکونت دادیم	مَكَّنَّا	۷

ص: ۱۵۰

۱- (۱) . یونس: آیه ۶۰.

۲- (۲) . نحل: آیه ۷۸.

۳- (۳) . نمل: آیه ۱۹.

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	شَاهِد	ناظر - گواه	۱	عَصَى	سرپیچی کرد
۲	كَمَا	ک + ما: هم چنان که	۲	عَصَا	سرپیچی کردند
۳	نُوحٌ	حضرت نوح پیامبر ﷺ	۳	يَعِصِي	سرپیچی می‌کند
۴	رَبِّ: رَبِّي	پروردگار من	۴	مَنْ يَعِصِ	هر کس سرپیچی کند
۵	إِتَّبَعَ - إِتَّبَعُوا	پیروی کرد - پیروی کردند	۵	أَبَدًا	همیشه - جاودان
۶	عَصَوِي	سرپیچی کردند مرا (از فرمان من)	۶	كَانُوا يَعْتَدُونَ	کفر می‌ورزیدند (فعل مرکب)
۷	يَزِيد - لَمْ يَزِدْ	زیاد می‌کند - زیاد نکرد	۷	كَانُوا يَكْفُرُونَ	تجاوز می‌کردند
۸	مال - ولد	ثروت - فرزند	۸	يَقْتُلُونَ (كَانُوا يَقْتُلُونَ)	می‌کشتند
۹	خَسَار	خسران - زیان	۹	أَنْبِيَاءَ	جمع نبی: پیامبران
۱۰	بَغِير	به ناحق	۱۰	قَرِيءَ	بیزار

پرسش

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. شَكَرَ - يَشْكُرُ - أَشْكُرُ

(الف) شکر گزارد - شکر می‌گذارد - شکر گزار (شکر کن)

(ب) شکر کرد - شکر می‌کند - شکر می‌کنم

۲. كَفَرَ - يَكْفُرُ - أَكْفُرُ

(الف) ناسپاسی کرد - ناسپاسی می‌کند - ناسپاسی می‌کنم

(ب) ناسپاسی کرد - ناسپاسی می‌کند - ناسپاسی کن

۳. صَبَّارٌ - ذَكَرٌ - أَوْزَعٌ

(الف) بسیار شکيبا - به یاد آورد - توفیق داد

ب) بسیار شکیا - به یاد آور - توفیق بده

۴. یُری - أَلْم تَر

الف) نشان می دهد - آیا ندیدی (نمی بینی) - قلب ها

ب) می بیند - آیا نمی بینی - قلب

ص: ۱۵۱

۵. معایش - آشکروا - تشکرون

(الف) وسائل زندگی - شکر کنید - شکر می کنید

(ب) وسیله زندگی - شکر کردند - شکر می کنید

۲. پاسخ صحیح را علامت بنمید:

۱. إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ

(الف) اگر او را عبادت می کنید (ب) اگر بودید او را بندگی می کنید

۲. وَ لَقَدْ مَكَّنَّاكُمْ فِي الْأَرْضِ

(الف) و قطعاً سکونت یافتیم با شما در زمین

(ب) و قطعاً سکونت دادیم شما را در زمین

۳. لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ

(الف) برای این که نشان دهد به شما آیاتش را

(ب) قطعاً نشان داد به شما آیاتش را

۴. أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِآيَاتِنَا

(الف) فرستادیم موسی را همراه با نشانه هایمان

(ب) فرستاد ما را با موسی و با آیات ما

۵. وَ ذَكَّرَهُمْ بِآيَاتِ اللَّهِ

(الف) یادآور شد آنها را به ایام الله

(ب) یادآورش (یادآوری کن) آنها به روزهای خدایی

۶. لِيُبْلُوَنِي أَمْ أَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ

(الف) برای این که بیازماید مرا آیا شکر می کنم یا ناسپاسی می کنم

ب) تا بیازماید این که شکر می کند یا ناسپاسی می کند

ص: ۱۵۲

۷. وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنْسَانِ مِنْ طِينٍ

الف) و شروع کرد آفرینش انسان را با خاک

ب) و شروع کرد خلقت انسان را از گل

۸. إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ

الف) قطعاً خداوند دارای بخشش و لطف است بر مردم

ب) قطعاً خدا دارای برتری است بر مردم

۹. وَاللَّهُ أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ

الف) و خدا خارج می کند شما را از دل مادران

ب) و خدا خارج کرد شما را از دل های مادران

۱۰. أَوْزَعْنِي أَنْ أَشْكُرَ

الف) توفیق بده که شکر گزارم ب) توفیق داد مرا این که شکر کردم

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم که شکر یک نعمت لازمه اش چهار چیز است:

- شناخت نعمت و ارزش آن؛

- شناخت مُنعم و کسی که این نعمت را به ما ارزانی داشته؛

- اعلام سپاس و تقدیر از لطف و انعام او؛

- بهره گیری کامل و شایسته از آن نعمت.

آیا شما از این همه نعمت هایی که خداوند به لطف خویش مرحمت کرده، به چه میزان سپاس گزار بودید: کم، متوسط، خوب یا زیاد؟

۵. از بین نعمت های: استعداد و توان تحصیلی، والدین خوب، آیین الهی و هدایت دینی، امنیت و سلامت، کدام را بیشتر و بهتر سپاس گزار بودید؟

۶. آیا می دانید که بهترین نعمت الهی کدام است؟

ص: ۱۵۳

١. يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ . (١)
٢. إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَئِكَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ . (٢)
٣. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخَلُوا الْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ اللَّهُ الَّذِينَ جَاهَدُوا مِنْكُمْ وَيَعْلَمِ الصَّابِرِينَ . (٣)
٤. وَ لَنَبْؤَنَّكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ وَ نَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَ الْأَنْفُسِ وَ الثَّمَرَاتِ وَ بَشِّرِ الصَّابِرِينَ . (٤)
٥. الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَ إِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ . (٥)
٦. قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَ اصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَ الْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ . (٦)

ص: ١٥٤

١- (١) . بقره: آيه ١٥٣.

٢- (٢) . هود: آيه ١١.

٣- (٣) . آل عمران: آيه ١٤٢.

٤- (٤) . بقره: آيه ١٥٥.

٥- (٥) . بقره: آيه ١٥٦.

٦- (٦) . اعراف: آيه ١٢٨.

۷. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ . (۱)

۸. الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ . (۲)

۹. وَالَّذِينَ صَبَرُوا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً وَيَدْرُؤْنَ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ أُولَئِكَ لَهُمْ عُقْبَى الدَّارِ . (۳)

تمرین

آیات درس را یک مرتبه مرور کنید و زیر کلمه هایی که معنای آنها را می دانید خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۱۱	أَسْحَار	سحرگاهان	۱۱	مُنْفِقِينَ	انفاق کنندگان
۱۲	ابْتِغَاء	به دست آوردن - طلب کردن	۱۲	مُسْتَغْفِرِينَ	طلب آمرزش کنندگان
۱۳	عُقْبَى الدَّارِ	سرانجام (نیک) آن سرا	۱۳	يَدْرُؤُونَ	دور می کنند - دفع می کنند

ص: ۱۵۵

۱- (۱) . بقره: آیه ۲۴۹.

۲- (۲) . آل عمران: آیه ۱۷.

۳- (۳) . رعد: آیه ۲۲.

کلمه‌های جدید			کلمه‌های آشنا و تکراری		
معنا	کلمه	ردیف	معنا	کلمه	ردیف
واگذار - رها کن	ذَر	۱	گرفتند	اتَّخَذُوا	۱

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. جوع - نقص - فته

الف) گرسنگی - کاستی - گروه ب) گرسنه - کمی - پیروان

۲. نَبَلُوْ - غَلَبْتُ - کم مین

الف) می آزمایشیم - پیروز - چه بسا

ب) آزمایش می کنیم - پیروز شد - چه بسا

۳. راجعون - مصیبه - یورث

الف) بازگشت کنندگان - گرفتاری - به ارث می دهد

ب) رجوع کننده - گرفتاری - ارث برد

۴. کم - قانتین

الف) چه بسا - فرمانبردار ب) چه بسا - فرمانبرداران

۵. منافقین - مستغفرین

الف) نفاق کنندگان - آمرزش خواهان

ب) انفاق کنندگان - آمرزش خواهان

۲. پاسخ صحیح را علامت بنید:

۱. اِسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ

الف) کمک بگیرید به وسیله صبر و نماز

ب) کمک بگیرید از صبر و نماز

۲. لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ

الف) برای آنها آمرزش و پاداشی زیاد است

ب) برای آنها آمرزش و پاداشی بزرگ است

۳. أَمْ حَسِبْتُمْ أَنْ تُدْخِلُوا الْجَنَّةَ

الف) آیا گمان کردند که داخل بهشت می شوید

ب) آیا گمان کردید که داخل بهشت می شوید

۴. وَ لَنْبَلُونَكُمْ بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ

الف) و قطعاً می آزمایش شما را به چیزی از ترس

ب) و برای این که آزمایش کنیم به چیزی از ترس

۵. إِذَا أَصَابَتْهُمُ مُصِيبَةٌ قَالُوا

الف) زمانی که برسد به آنها گرفتاری می گویند

ب) زمانی که رسید به آنها مصیبتی گفتند

۶. إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ

الف) این که زمین ارث کسی است که بخواهد

ب) قطعاً زمین، به ارث می دهد آن را به هر کس که بخواهد

ص: ۱۵۷

۷. كَمْ مِنْ فِئَةٍ قَلِيلَةٍ

الف) چه بسا گروه اندکی ب) کم اند آن گروه اندک

۸. وَ الْمُشْتَفِرِينَ بِالْأَسْحَارِ

الف) آمرزش طلبان با شب زنده داران

ب) و آمرزش طلبان در سحرگاهان

۹. إِيْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِمْ

الف) به دست آوردن رضایت پروردگارشان

ب) طلب خوشنودی خدایشان

۱۰. وَ يَذُرُونُ بِالْحَسَنَةِ السَّيِّئَةَ

الف) دفع کردن با خوبی بدی را ب) دفع و دور می کند با خوبی، بدی را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. می دانیم صبر و شکیبایی در سه مورد ریز لازم است:

- صبر در مقابل ناملازمات، حوادث، پیشامدهای ناگوار و کاستی ها؛

- صبر در مقابل دعوات شیطان، مظاهر گناه و وسوسه نفس و غرایز؛

- در اطاعت از فرامین الهی و تعبد در قبال اوامر و نواهی دین.

به نظر شما از این سه مورد صبر کدام یک سخت تر است؟

۵. برای چیرگی و پیروزی در هر سه نوع صبر و استقامت از کدام یک از عوامل زیر بهتر است استفاده کنیم؟

الف) نماز ب) دعا

ج) روزه د) توسل به ائمه هدی و پیشوایان الهی.

۱. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ قُلُوبُهُمْ وَإِذَا تُلِيَتْ عَلَيْهِمْ آيَاتُهُ زَادَتْهُمْ إِيمَانًا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ . (۱)
۲. الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَرَمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ * أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا لَهُمْ دَرَجَاتٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَمَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ . (۲)
۳. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ . (۳)
۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا وَجَاهَدُوا بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ . (۴)
۵. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا مَنْ يَرْتَدَّ مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهَ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذِلَّةٌ عَلَىٰ الْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٌ عَلَىٰ الْكَافِرِينَ يُجَاهِدُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَائِمٍ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ . (۵)

ص: ۱۵۹

۱- (۱) . انفال: آیه ۲.

۲- (۲) . همان: آیه ۳ و ۴.

۳- (۳) . حجرات: آیه ۱۰.

۴- (۴) . حجرات: آیه ۱۵.

۵- (۵) . مائده: آیه ۵۴.

۶. وَ لِلّٰهِ الْعِزَّةُ وَ لِرَسُوْلِهِ وَ لِلْمُؤْمِنِيْنَ وَ لِكِنَّ الْمُنَافِقِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ . (۱)

۷. هُوَ الَّذِي اَنْزَلَ السَّكِيْنَهَ فِيْ قُلُوْبِ الْمُؤْمِنِيْنَ لِيُزِدُوْا اِيْمَانًا مَّعَ اِيْمَانِهِمْ وَ لِلّٰهِ جُنُوْدُ السَّمَاوَاتِ وَ الْاَرْضِ وَ كَانَ اللّٰهُ عَلِيْمًا حَكِيْمًا .

(۲)

۸. قَدْ اَفْلَحَ الْمُؤْمِنُوْنَ * الَّذِيْنَ هُمْ فِيْ صِيْلَاتِهِمْ خَاشِعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَنِ اللّٰغُوِ مُعْرِضُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِلزَّكَاةِ فَاعِلُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِقُرُوْبِهِمْ حَافِظُوْنَ * اِلَّا عَلَى اَزْوَاجِهِمْ اَوْ مَا مَلَكَتْ اَيْمَانُهُمْ فَاِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُوْمِيْنَ * فَمَنْ اِتَّبَعِيْ رِءَاْءَ ذٰلِكَ فَاُولٰٓئِكَ هُمُ الْعَادُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ لِاٰمَانَاتِهِمْ وَ عَهْدِهِمْ رَاعُوْنَ * وَ الَّذِيْنَ هُمْ عَلَى صَلٰوَاتِهِمْ يُحَافِظُوْنَ . (۳)

تمرین

آیات درس را بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

۵	رِزْقٌ كَرِيْمٌ	روزی ارزشمند	۵	لَعُوْ	بیهودگی
۶	اِخْوَةٌ	جمع أخ، برادران	۶	مُعْرِضُوْنَ	اعراض کنندگان - روگردانان
۷	تُرْحَمُوْنَ	مورد رحمت قرار گیرید	۷	فَاعِلُوْنَ	انجام دهنده
۸	لَمْ يَرْتَابُوْا	شک نکردند - متزلزل نشدند	۸	فِرْوَجٌ	دامن ها
۹	يَرْتَدُّ	مرتد شود - باز گردد	۹	اِمَانَاتٌ	امانت ها
۱۰	يَأْتِيْ بِـ	می آورد			
۱۱	خَاشِعُوْنَ - خَاشِعِيْنَ	خاشعین: فروتنان	۱۰	رَاعُوْنَ	رعایت کنندگان
۱۲	صَلٰوَاتٌ	جمع صلوٰة - نمازها	۱۱	يُحَافِظُوْنَ	حفظ می کنند

ص: ۱۶۰

۱- (۱) . منافقون: آیه ۸.

۲- (۲) . فتح: آیه ۴.

۷	تُرْحَمُونَ	مورد رحمت قرار گیرید		رویگردانان
۸	لَمْ يَرْتَابُوا	شک نکردند - متزلزل نشدند	۷	فَاعِلُونَ
۹	يَرْتَدُّ	مرتد شود - بازگردد	۸	فَرُوجٌ
۱۰	يَأْتِي بِ-	می آورد	۹	أَمَانَاتٍ
۱۱	خَاشِعُونَ - خَاشِعِينَ	خاشعین: فروتنان	۱۰	رَاعُونَ
۱۲	صَلَوَاتٍ	یاد شود	۱۱	يُحَافِظُونَ

پرسش‌ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. سکینه - لغو - أخوی

الف) آرامش - بیهودگی - برادر ب) آرامش - بیهودگی - دو برادر

۲. فروج - راعون - امانات

الف) دامن‌ها - رعایت کنندگان - امانت‌ها

ب) دامن - رعایت کننده - امانت‌ها

۳. أصلِحُوا - يحافظون

الف) اصلاح کنید - حفظ می کنند ب) اصلاح کردند - حفظ می کنند

۴. مُعْرَضُونَ - فاعلون

الف) رویگردان - انجام دهنده ب) رویگردانان - انجام دهندگان

۵. یزدادوا - اخوه

الف) زیاد کنند - برادران ب) زیاد کردند - برادری

۲. پاسخ صحیح را علامت بزنید:

۱. إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَّتْ قُلُوبُهُمْ

الف) زمانی که یاد شود خدا می ترسد دل هایشان

ب) زمانی که یاد می کنند خدا را می شود دل آنها

۲. أُولَئِكَ هُمُ الْمُؤْمِنُونَ حَقًّا

الف) آنان آنها مؤمن حقیقی هستند

ب) آنان خود مؤمنان حقیقی هستند

۳. فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ

الف) پس اصلاح دادند بین برادرانشان

ب) پس اصلاح دهید بین دو برادرتان

۴. إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا

الف) فقط مؤمنان کسانی هستند که ایمان آوردند

ب) قطعاً مؤمنان کسی هستند که ایمان می آورند

۵. فَسَوْفَ يَأْتِي اللَّهُ بِقَوْمٍ

الف) پس به زودی می آورد خدا قومی را

ب) سپس می آید خدا به سوی قومی که

۶. أَذِلَّةٍ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ

الف) رام و نرم بر مؤمنان ب) خوار و ذلیل برای افراد با ایمان

۷. وَ لَكِنَّ الْمُنَافِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ

الف) ولی افراد دورو نمی فهمند ب) ولی افراد دو چهره نمی دانند

۸. لِيَزِدُّوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ

الف) قطعاً می افزایند بر ایمانشان ب) تا بیفزایند ایمانی با ایمانشان

ص: ۱۶۲

۹. وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ

الف) و کسانی که آنها از بیهودگی رویگردانند

ب) و کسانی که از سرگرمی رویگردانند

۱۰. الَّذِينَ هُمْ عَلَى صَلَوَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ

الف) و کسانی که بر نمازشان مراقبند

ب) و کسانی که بر نمازهایشان محافظت می کنند

۳. آیات درس را با دقت ترجمه کنید.

۴. شماره صفات زیر را در زیر عبارت مربوطه در آیات درس بگذارید:

پاکدامنی؛ صداقت؛ مُصلِح؛ مجاهد؛ خداترس؛ فروتن؛ امانتدار؛ متوکل؛ مراقب نمازها؛ دل آرام؛ عزیز؛ ثابت قدم و غیر متزلزل؛ بی تفاوت نسبت به ملامتگران؛ رام مؤمن و سرسخت کافر؛ متعهد؛ انفاق کننده؛ خدادوست؛ زکات پرداز؛ رویگردان از بیهودگی؛ رشدپذیر.

۲. غیر از صفات بیست گانه فوق که در متن آیات درس آمده است، پنج صفت دیگر بشمارید که از صفات و ویژگی های مؤمنان است.

۳. یکی از صفات برجسته مؤمنان، ادب در محضر رهبر الهی است، آیه ۳ سوره حجرات را با دقت بخوانید، آیا می توانید ترجمه کنید.

ص: ۱۶۳

۱. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْدُمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ . (۱)
۲. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ فَوْقَ صَوْتِ النَّبِيِّ وَلَا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ لِبَعْضٍ أَنْ تَحْبَطَ أَعْمَالُكُمْ وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ . (۲)
۳. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ فَتَبَيَّنُوا أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ . (۳)
۴. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا مِنْهُنَّ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِاللِّقَابِ بِنَسِ الْأَسْمَاءِ الْمُسَوِّقِ بَعْدَ الْإِيمَانِ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ . (۴)
۵. یا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُمْ بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ . (۵)

ص: ۱۶۴

- ۱- (۱) . حجرات: آیه ۱ .
- ۲- (۲) . حجرات: آیه ۲ .
- ۳- (۳) . حجرات: آیه ۶ .
- ۴- (۴) . حجرات: آیه ۱۱ .
- ۵- (۵) . حجرات: آیه ۱۲ .

۶. يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ وَمَنْ يَتَّبِعْ خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ فَإِنَّهُ يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ. (۱)

تمرین

عبارات درس را یک بار بخوانید و زیر کلمات آشنا خط بکشید.

جدول کلمه ها

تصویر

کلمه‌های آشنا و تکراری			کلمه‌های جدید		
ردیف	کلمه	معنا	ردیف	کلمه	معنا
۱	تَقَدَّمُوا	پیش فرستید	۱	لَا تَرْفَعُوا	بالا نروید
۲	لَا تُقَدِّمُوا	پیش بیفتید - پیشی نگیرید	۲	أَصْوَات	جمع صوت - صداها
۳	بَيْنَ يَدَيْ (یدین)	بین دو دست - پیشاپیش - جلو	۳	نَبَأٌ	خبر
۴	جَهْرٌ	آشکارا و بلند سخن گفتن	۴	تَنْبِيْهُوا	تحقیق کنید
۵	لَا تَجْهَرُوا	بلند سخن نگویند	۵	لَا يَسْخَر	مسخره نکنند
۶	فَاسِقُونَ فَاسِقُونَ	نافرمان - قانون شکن - غیر منتهد	۶	يَكُنَّ	باشند (زان)
۷	قَوْمٍ مِّنْ قَوْمٍ	گروهی از مردان گروهی دیگر را	۷	لَا تَلْمِزُوا	عیب جویی نکنید

ص: ۱۶۵

۱- (۱). نور: آیه ۲۱.

۸	يَكُونُونَ	می باشند	۸	يَبْسُ	چه بد است
۹	أَنْ يَكُونُوا	این که باشند	۹	ظَنَّ	گمان (بد)
۱۰	إِسْمَ الْفُسُوقِ	نام کفرآمیز	۱۰	إِثْمٌ	گناه
۱۱	لَا تَنَابَرُوا	لقب بد به هم ندهید نسبت بد به هم ندهید	۱۱	لَا يَغْتَابُ	غیبت نکند (نکنند)
۱۲	يَتُوبُ	توبه می کند	۱۲	لَحْمٌ	گوشت
۱۳	لَمْ يَتُوبْ	توبه نکرد - توبه نکند	۱۳	گِرْهَمٌ	اکراه داشتند
۱۴	لَا تَجَسَّسُوا	جست و جو و تحقیق نکنید			
۱۵	أَلْحَبُّ	آیا دوست می دارد			
۱۶	لَا تَتَّبِعُوا	پیروی نکنید			
۱۷	جَاءَ بِـ	آورد			

پرسش ها

۱. پاسخ صحیح را علامت بزینید:

۱. نبأ - لحم - ظنّ

الف) خبر - گوشت - گمان (بد)

ب) اخبار - گوشت - بدگمانی

۲. لا یسخر - لا یغتیب

الف) مسخره نکن - غیبت نکن

ب) مسخره نکند - غیبت نکند

۳. لا ترفعوا - لا تجسسوا

الف) بالا ببرید - تجسس و جست و جو نکنید

ب) بالا نبرند - جست و جو نکنند

۴. لا تَجْهَرُوا - تَبَيَّنُوا

الف) بلند سخن نگویند - تحقیق کنید

ب) بلند سخن نگویند - تحقیق شود

۵. كَرِهْتُمْ - يَكُونُ

الف) اکراه می دارند - باشند ب) اکراه و باز داشتید - می باشند

۶. لا تَلْمِزُوا - لا تَنَابِزُوا

الف) عیب جویی نکنید - لقب بد به هم نسبت ندهید

ب) عیب جویی نکردند - لقب بد ندادند

۲. پاسخ صحیح را علامت بنزید:

۱. لا تُقَدِّمُوا بَيْنَ يَدَيْ اللَّهِ

الف) پیشی نگیرید جلوتر از خدا ب) پیشی نگیرند بین دو دست خدا

۲. لا تَرْفَعُوا أَصْوَاتَكُمْ

الف) بالا نبرند صداهایشان را ب) بالا نبرید صداهایتان را

۳. وَ لا تَجْهَرُوا لَهُ بِالْقَوْلِ

الف) و بلند نکنید برای او گفتار را

ب) و بلند سخن نگویند با او در گفتار

۴. إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَأٍ

الف) اگر آمد به سوی شما فاسقی با خبر

ب) اگر آورد برای شما فرد بی تعهدی خبری را

۵. لا يَسْخَرُ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ

الف) مسخره نکنند گروهی از مردان گروهی دیگر را

ب) مسخره نکرد گروهی، گروهی را

ص: ۱۶۷

۶. عَسَىٰ أَنْ يَكُونَ

الف) چه بسا این که باشی ب) چه بسا این که باشند

۷. وَلَا تَنَابَرُوا بِاللِّقَابِ

الف) به یکدیگر نسبت ندهید لقب های (بد) را

ب) بهم نسبت بد و لقب بد ندهند

۸. اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ

الف) دوری کنید از بسیاری از گمان های (بد)

ب) دوری کردند زیاد از بدگمانی

۹. أَلَيْسَ لِكُلِّ شَيْءٍ آيَاتٌ لِّمَن يَعْقِلُ

الف) آیا دوست دارید که یکی از شما

ب) آیا دوست دارد یکی از شما

۱۰. لَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ

الف) پیروی نکنید گام های شیطانی را

ب) پیروی نکردند گام های شیطان را

۳. آیات متن درس را با دقت ترجمه کنید:

۴. به منظور شناخت جامع تری از اخلاق اسلامی سوره حجرات را مطالعه کنید. در این سوره چند آیه مربوط به اخلاق کریمه و چند آیه مربوط به اخلاق ناپسند و نکوهیده است؟

۵. به نظر شما سوره حجرات یک سوره اخلاقی است یا حکومتی؟ چرا؟

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفا ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

JAVA.۱

ANDROID.۲

EPUB.۳

CHM.۴

PDF.۵

HTML.۶

CHM.۷

GHB.۸

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

ANDROID.۱

IOS.۲

WINDOWS PHONE.۳

WINDOWS.۴

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می
نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آواده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه
اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

